

nt

naš tednik

Številka 19 Letnik 44. Cena 10,— šil. (25,— SLT)
petek, 15. maj 1992

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Danes zvečer v Tischlerjevi dvorani:

Podelitev častne listine RS dr. Mocku

Danes, 15. maja, zvečer bo predsednik slovenske vlade Peterle podelil avstrijskemu zunanjemu ministru dr. Mocku častno zahvalno listino Republike Slovenije. Tako se želi RS na dostojen način zahvaliti Mocku za njegove velike zasluge, ki si jih je pridobil v zvezi z osamosvojitvijo naše matične države. Podelitev bo v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma Mohorjeve, prisostvovali pa ji bodo mr. tudi deželni glavar dr. Zernatto, predsednik NSKS dr. Grilc, predsednik EL Andrej Wakounig, predsednik ZSO dr. Sturm, celovski župan Guggenberger ter honorarni konzul RS Karel Smolle. Kot nekdanji predstavnik RS na Dunaju je Karel Smolle bistveno prispeval k uspešnemu sodelovanju med Avstrijo in Slovenijo.

PESEM UPANJA

Enkratni koncert šentjakobskega zbora „Rož“
(stran 13)

Prijave k dvojezičnemu pouku naprej rastejo

Dvojezičnih učiteljev pa še vedno premalo!

Prijave k dvojezičnemu pouku na ljudskih šolah so od uvedbe nove manjšinskošolske ureditve od 1988/89 do danes precej narasle. Deželni svetnik Herbert Schiller vidi v tem dokaz, da je bil kompromis na šolskem področje prava pot, ki je bistveno pomagala izboljšati vzdušje v deželi.

Ob obisku škofijske Pädak iz Linza sta deželni svetnik Herbert Schiller in deželni šolski inšpektor Franc Wiegeler v Globasnici seznanila javnost z razvojem manjšinskega šolstva. V šolskem letu 1988/89 je obiskovalo na ljudskih šolah dvojezični pouk 1138 (3,99 %) šolarjev. Število je potem iz leta v leto raslo: 1989/90 je bilo 1149 prijavljenih (3,96 %), 1990/91 že 1274 (4,40 %) in v šolskem letu 1991/92 1393 (4,79 %). V šolskem letu 1992/1993 bo dvojezi-

čni pouk na ljudskih šolah obiskovalo predvidoma 1449 šolarjev (4,98 %). Na območju prvotnega veljavnostnega območja manjšinskega šolstva obiskuje dvojezični pouk 21 % šolarjev.

Rastoče število prijav je v oči deželnega svetnika Schillerja dokaz, da je bil kompromis v šolskem vprašanju leta 1988 pravi. Schiller: „Prepričan sem, da se je na osnovi tega izboljšalo tudi vzdušje med obema narodoma v deželi.“

Na vprašanje Našega tednika,

ali je Koroška pripravljena na možno pozitivno odločitev Ustavnega sodišča glede 4. razreda ljudske šole (ZSO je namreč vložila pritožbo, v kateri zahteva v vseh štirih osnovnih razredih splošni dvojezični pouk), je Schiller dejal, da Dežele Koroške še niso pozvali, da bi povedala svoje stališče. Le-to bo zdaj oddal Urad zveznega kanclerja. Pozitivna odločitev bi postavila Deželni šolski svet pred velike personalne težave, saj že zdaj primanjkuje kvalificiranih dvojezičnih učiteljev. Inšpektor Wiegeler je povedal, da je danes poklic dvojezičnega učitelja bolj privlačen kot kdajkoli prej, saj zagotavlja takojšnjo zaposlitev. Ker danes primanjkuje kvalificiranih dvojezičnih učiteljev, je Deželni

šolski svet ponudil tečaj iz slovenščine, katerega bo po besedah Wiegelera kmalu dokončalo 30 do 40 učiteljev. V kakšni meri bodo ti učitelji usposobljeni za dvojezični pouk, je drugo vprašanje.

Pozitivna odločitev Ustavnega sodišča bi imela tudi vpliv na zahtevano **kvalifikacijo ravnateljev šol**. Doslej je bilo namreč možno, da je postal tudi enojezični učitelj ravnatelj dvojezične ljudske šole. To pa zaradi tega, ker je lahko poučeval v 4. razredu, kjer so doslej predvidene le 4 ure predmetnega pouka iz slovenščine. Pri morebitni pozitivni odločitvi Ustavnega sodišča bi seveda tudi v 4. razredu moral poučevati dvojezični učitelj.

Silvo Kumer

Imenovani minister za Slovence po svetu
dr. Janko Prunk v pogovoru z NT:

„Želim nadaljevati politiko Peterletove vlade“

Za naslednika dr. Dularja je bil imenovan dr. Janko Prunk z Inštituta za novejšo zgodovino na ljubljanski univerzi. Dokončno odločitev o ministru Prunku oz. novi slovenski vladi bo sprejel še slovenski parlament. Naš tednik je dr. Prunka vprašal, kako gleda na razne aktualne zadeve koroških Slovencev.

Pogovor je vodil Janko Kulmesch

Dr. Prunk o svojih dosedanjih stikih s koroškimi Slovenci:

Že v prvi polovici šestdesetih let, ko sem študiral zgodovino, sem spoznal problematiko koroških Slovencev. To predvsem po zaslugi mojih profesorjev dr. Frana Zwitterja in dr. Boga Grafenauerja. Koroško poznam dobro, v zadnjih letih pa sem jo tudi večkrat obiskal kot predavatelj, mdr. v nekdanjem klubu „Iniciativa“ ter na Koroških kulturnih dnevih.

O odnosu Peterletove vlade do zamejskih Slovencev:

Medtem ko je bil odnos Slovenije do koroških Slovencev pred Peterletom več ali manj enostranski, je Peterletova vlada dejanske razmere znotraj slovenske narodne skupnosti bolj upoštevala in se odločila za pravilno ravnotežje med posameznimi političnimi strukturami. Nova vlada želi nadaljevati to politiko.

O največji politični napaki koroških Slovencev v zadnjih letih:

Da niso šli že prej v svet. Vem, da je bil NSKS za to in da

je ZSO imela odklonilno stališče. Izkazalo se je, da je bila daljnovidnost dr. Grilca večja. Zelo mi je žal, da doslej še nisem imel priložnosti osebno spoznati dr. Grilca.

O vprašanju multikulturalnosti:

Multikulturalnost je evropska perspektiva. Zato mislim, da bi se na južnem Koroškem moral večinski narod obvezno učiti tudi slovenščine.

O skupnem demokratičnem zastopstvu koroških Slovencev:

Dokončnega mnenja si sicer še nisem ustvaril, vendar bi bil za tako skupno demokratično zastopstvo. Potrebno bi bilo tudi, da bi se lahko v tem gremiju

„Izkazalo se je, da je bila daljnovidnost dr. Grilca večja. Zelo mi je žal, da doslej še nisem imel priložnosti osebno spoznati dr. Grilca.“

„Mohorjeva podpira predlog Narodnega sveta“

Novi časnikarski referent Mohorjeve družbe mag. Marjan Pipp je v izjavi za tisk poudaril, da Mohorjeva družba podpira predlog NSKS glede skupnega demokratičnega zastopstva. Enako velja za zahtevo v zvezi s samostojnim deželno- in državnozbornimi mandatom.

Mohorjeva družba tudi obzaruje, da Dežela Koroška ni pripravljena z zakonom uvesti manjšinskega zastopstva v obliki zbornice. „Sedanjí predlog NSKS, da se tako zastopstvo uredi na društvenopravni podlagi,“ predstavlja kompromis, ki pa je kljub temu precej boljše alter-

nativa, kot so to preživete osrednje organizacije,“ tako časnikarski referent MD.

Pipp: „Mohorjeva družba bo ves svoj visoki ugled, ki ga ima pri Slovencih, izkoristila za to, da se bo lahko že jeseni konstituiralo novo demokratično zastopstvo koroških Slovencev. Zato poziva-

odločalo po večinskem principu in da bi ljudje volili svoje zastopnike neposredno.

O samostojnem deželnozbornem mandatu koroških Slovencev:

Ga absolutno podpiram. To že zato, ker ga imajo tudi narodne manjšine v Sloveniji. Takšen mandat mora biti predvsem samostojen. Če pa se izvolijo pripadniki narodne skupnosti poleg tega tudi preko večinskih strank, je še bolje, ker je temu primerno v parlamentu zastopanih več manjšincev.

O vprašanju, ali nima ministrstvo za Slovence po svetu premajhnega aparata glede na raznolike naloge:

Aparata sploh nima. Zato je lahko to ministrstvo samo koordinacijska ustanova, ki mora usklajevati in prenašati želje ter potrebe Slovencev zunaj slovenske države. „Servisne“ naloge pa morajo opravljati zlasti Zunanje ministrstvo, ministrstvi za šolstvo in kulturo, Izseljenska matica ter seveda predsednik vlade sam.

mo narodno skupnost, da se odloči za tako zastopstvo. Dejstvo, da obstajata dve osrednji organizaciji in s tem dvojna birokracija, je namreč nevzdržno tudi iz gospodarskih razlogov.“

Prav tako izreka Mohorjeva družba svojo neomejeno podporo samostojnemu zastopstvu koroških Slovencev v državnem in deželnem zboru. Pri tem poudarja, da je samo ona sama najboljše dokaz za to, katerih dosežkov je zmožna narodna skupnost, če ima samoodgovornost.

Nadaljnji koraki sodelovanju manjšin v Evropi Evropski biro za manj razširjene jezike tudi v Avstriji

V ponedeljek, 11. maja, so se na Dunaju sestali zastopniki manjšin v Avstriji s predstavniki Evropskega biroja za manj razširjene jezike, ki ima svoj sedež na Irskem in ki proučuje dejavnosti za ohranitev in utrjevanje jezikov in kulture manjšin tesno sodeluje s Komisijo Evropske skupnosti.

Cilj obiska predstavnikov Evropskega biroja jezikovnih manjšin, ustroj in delovanje biroja, predstavila generalni tajnik Donall O Riagain in član sosvetov Bojan Brezigar, mandatar Slovenske skupnosti v Furlaniji-Julijskih krajini.

Sestanka se je udeležil tudi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grilc, Center avstrijskih narodnosti sta zastopala Hubert Mikeš in Sabina Zwitter, Zvezo slovenskih organizacij pa dr. Franc Zwitter.

Evropski biro za manj razširjene jezike je bil ustanovljen pred desetimi leti na pobudo evropskih poslancev, vzdržuje pa desetih od dvanajst držav Evropske skupnosti t. i. nacionalne komiteje, je kot takšen neodvisna ustanova in se nepristransko glede na raso, vero in ideologijo zavzema za ohranitev in pospeševanje jezikovnih manjšin v Evropi.

Romi in Sinti dobijo sosvet

Kancler Vranitzky je v pismu Kulturnemu društvu avstrijskih Romov in Sintov sporočil, da je dal nalog za ustanovitev Sosveta za Rome in Sinte. To sporočilo pomeni za narodno skupnost Romov in Sintov velik uspeh. Uspeh predvsem tudi zato, ker doslej Romi in Sinti v Avstriji niso bili priznani kot narodna skupnost oz. jim ta status še danes odrekajo. Vrh tega se jim s tem Republika Avstrija vsaj delno odškoduje za vse tiste krivice, ki so jih doživeli v preteklosti, zlasti še v času nacizma. Ustanovitev sosveta za Rome in Linte pa je tudi lep uspeh Centra avstrijskih narodnosti na Dunaju, ki se je za to aktivno zavzemal.

Deželni svetovalec Bojan Brezigar, član Evropskega biroja za manj razširjene jezike

ropi. Biro se hoče v prihodnje osredotočiti posebno na raziskave, izmenjavo informacij in izkušenj ter na praktično pomoč manjšinam. Že doslej je bistveno sooblikoval iniciative Evropskega parlamenta (snovanje evropske karte jezikov in kultur manjšin ter pravic narodnostnih skupin) in Evropske skupnosti. Njegov politični vpliv se veča in deležen je tudi priznanja Konference za varnost in sodelovanje v Evropi ter Komisije za človekove pravice.

Na sestanku zbrani predstavniki organizacij avstrijskih manjšin so po daljši diskusiji o dejanskih možnostih vpliva Evrop-

skega biroja za manj razširjene jezike pri evropskih institucijah sklenili izjavo, v kateri izražajo željo po sodelovanju z Evropskim birojem in napovedujejo izdelavo statuta za ustanovitev komiteja v Avstriji, in sicer na osnovi že obstoječih statutom nacionalnih komitejev v državah Evropske skupnosti. Avstrijski komitej naj bi bil do vstopa Avstrije v ES asociiran član Biroja in pošiljal opazovalca/opazovalko na seje Biroja.

Postopek za vzpostavitev komiteja pa predvideva, da Evropski biro za manj razširjene jezike posreduje statute obstoječih nacionalnih komitejev Centru avstrijskih narodnosti na Dunaju, ki le-te potem dostavi posameznim organizacijam narodnostnih skupin. Septembra letos bo Center avstrijskih narodnosti sklical sejo, na kateri naj bi organizacije narodnostnih skupin sklenile statute nacionalnega komiteja in tudi formalno ustanovili komite. Ta komite bo nato navezal stik z Evropskim birojem in izvolil opazovalca/opazovalko. Po pravočasni vložitvi statutom in prošnje za sprejem bo Evropski biro na oktobrski seji sklepal o sprejemu avstrijskega komiteja v Evropski biro.

Rupel na obisku v Avstriji

Te dni se je slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel mudil na uradnem obisku na Dunaju, kjer se je sestel z zunanjim ministrom dr. Mockom, kanclerjem dr. Vranitzkim in predsednikom dr. Waldheimom. Ena izmed glavnih točk razgovorov je bila slovenska želja po učinkovitejši pomoči Avstrije za begunce iz Bosne in Hercegovine.

Pred razgovori z avstrijskimi politikami se je Rupel sestel z delegacijo koroških Slovencev, ki so jo sestavljali dr. Pavel Apovnik in mag. Rudi Vouk za NSKS ter dr. Marjan Sturm za ZSO. Zastopniki osrednjih organizacij so zunanega ministra informirali o aktualnih vprašanjih v zvezi z dvojezičnimi otroškimi vrtci, slo-

venskimi oddajami na radiu in televiziji, dvojezičnimi topografskimi napisi in finančno podporo narodni skupnosti. Veliko zanimanja je Rupel posvetil vprašanju zastopstva koroških Slovencev v deželnem zboru in zveznem parlamentu. Kar se tiče „multikulturalne“ koncepcije slovenske politike na Koroškem, je bil Rupel dokaj skeptičen.

Pomembna točka razgovorov je bilo tudi vprašanje nasledstva Slovenije v ADP oz. mednarodna zagotovitev vloge Slovenije kot zaščitnice koroških Slovencev.

Slovenski zunanji minister je potrdil, da se bo tudi v bodoče pred razgovori s člani avstrijske vlade sestel z zastopniki slovenske narodne skupnosti.

DRAGE BRALKE, DRAGI BRALCI!

Vsak časopis si želi čim več pisem bralcev, katera tudi bralke in bralci prebirajo z velikim zanimanjem. Iz vseh raziskav je nedvomno razvidno, da sodijo ti prispevki med najbolj brane.

V prejšnji številki NAŠEGA TEDNIKA smo imeli spet srečo, da smo lahko objavili nekaj odmevov naših bralk in bralcev. Bili so nadvse zanimivi.

Predvsem pa smo jih bili veseli tudi zato, ker predstavljajo najlepšo povezavo med bralkami - bralci ter uredništvom. Vrh tega opazamo, da je bilo v preteklih mesecih takih prispevkov vedno več, kar nam je v dodatno veselje.

Razumljivo je, da si tudi v prihodnje želimo še več kritičnih in angažiranih pisem. Tako imate možnost, da poveste svoje mnenje o posameznih dogodkih ter da zavzamete svoje stališče k temu ali onemu poročilu.

Čim bolj boste segali po tej možnosti, tembolj boste vplivali oz. soodločali o dogajanjih v „celovških centralah“. Nenazadnje pa boste tudi prispevali, da bo Naš tednik postal v najboljšem smislu Vaš tednik.

*

Kot rečeno, je povezanost uredništva z bralci neprecenljivega pomena. Neprecenljivega pomena pa so tudi naši dopisniki s podeželja. Brez njih bi bil NAŠ TEDNIK podoben gledališču, ki ima sicer režiserja in šepetalko, nima pa igralcev.

K sreči imamo nekaj dopisnikov, pa čeprav še zmeraj premalo. Tokrat bi rad posebej izpostavil tri zelo zveste: MICKO MIŠKULNIK, FRANCA REHSMANN in TINETA KOMARJA.

Vsi trije ne pišejo samo za redne številke NT, temveč so tudi - poleg LOJZA KRIŠTOFA - steber „Našega upokojenca“. Glavna urednica „Našega upokojenca“ je MICKA MIŠKULNIK, pobudnica prvega slovenskega upokojenkega društva na Koroškem; za strokovno in tehnično pomoč pa skrbi SILVO KUMER.

Z velikim zadovoljstvom smemo zabeležiti, da je „Naš upokojenec“, ki izhaja štirikrat na leto, pri ljudeh zelo priljubljen. Radi ga prebirajo ne samo upokojenci, temveč tudi mlajši letniki. Zato bi se rad v imenu uredništva Micki, Francu, Tinetu in Lojzu zahvalil za njihovo plodovito sodelovanje in jih prosil, da bi tudi v prihodnje ostali tako zvesti sodelavci NAŠEGA TEDNIKA.

Janko Kulmesch (glavni urednik)

Zvesti dopisniki Našega tednika: MICKA MIŠKULNIK (desno), FRANCA REHSMANN (spodaj levo) in TINE KOMAR

IZ DRUGIH ČASOPISOV

KLEINE ZEITUNG, 11. 5. 1992

stran 5

Verschobene Weltbilder. Auf tradierte Weltbilder ist kein Verlaß mehr! Das Verhältnis der Kärntner Slowenen zu den Kärntner Parteien ist der Beweis dafür, daß der Umbruch, der sich in den letzten Jahren vollzogen hat, vor Kärnten nicht Halt gemacht hat. Wer hätte je zu prophezeien gewagt, die Kärntner Slowenen würden sich einmal auf einer Linie mit der Kärntner FPÖ befinden? In der Frage einer Vertretung der Minderheit im Landtag ist dies nunmehr der Fall. „Als einzige Kärntner Partei ist die FPÖ vorbehaltlos für das von der Minderheit vorgeschlagene Modell“, merkte Andrej Wakounig, der Vorsitzende der slowenischen Einheitsliste, dieser Tage positiv an. Dieses Modell sieht die Aufhebung der Grundmandatsklausel für die Minderheit vor. Für die Minderheit soll das ganze Land, das in mehrere Wahlkreise aufgeteilt ist, als ein Wahlkreis gelten. Über die Prozentklausel, ab der den wahlwerbenden Slowenen ein Mandat zuerkannt werden soll, mußte verhandelt werden. Wakounig kann sich die Formel „ein Prozent der gültigen Stimmen“ vorstellen.

Slowenen-Vertretung. „Die ÖVP weiß noch nicht, wofür sie sein soll“, schätzt Wakounig die Lage bei den Schwarzen ein. Viele in der ÖVP geben einem Viril-Mandat den Vorzug — einem automatisch der Minderheit zustehenden Mandat. Strikt abgelehnt werden die Wünsche der Slowenen von der SPÖ: Sie ist der Meinung, die Minderheit sollte sich in die bestehenden Parteien integrieren. Dem steht Wakounig „absolut ne-

ANTONIA GÖSSINGER

SALZ & PFEFFER

Die Kärntner Slowenen diskutieren ihre Identität / wollen möglichst schnell in den Landtag / und basteln an neuer Organisationsstruktur

Verzicht auf eigene Identität führt in die Assimilation: Dr. Paul Apovnik.

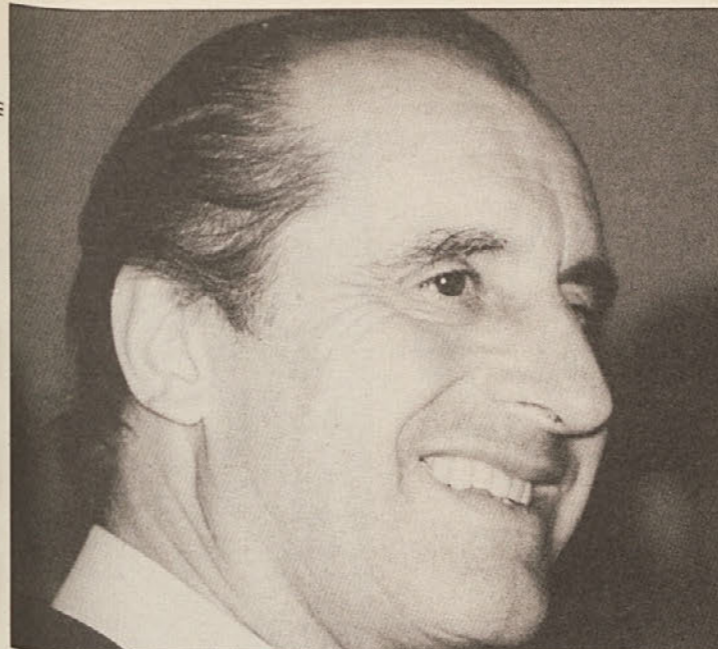
Wollen gemeinsame Volksgruppenvertretung der Slowenen: Dr. Matthäus Grilc und Andrej Wakounig (von rechts). FOTOS: FRITZ-PRESS

gativ“ gegenüber: „Ein Slowenen-Vertreter muß sich gegenüber der Volksgruppe verantwortlich fühlen. Sitzt er auf einem Parteimandat, müßte er sich dieser beugen.“

Unabhängig davon, wie diese Frage gelöst wird, sind die Slowenen dabei, ihre Vertretung neu zu strukturieren. Als Ziel nennt Matthäus Grilc, der Obmann des Rates der Kärntner Slowenen, eine Kammerorganisation mit allgemeinem Wahlrecht. Weil der Zentralverband und die slowenischen Kirchenorganisationen sich — noch — dagegen aussprechen, schlug Grilc in der Vorwoche eine gemeinsame Volksgruppenvertretung auf Vereinesebene vor, die durch Wahlen ermittelt werden soll. Denn die bestehende Aufsplitterung in Zentralorganisationen innerhalb der Volksgruppe sei ein Relikt der Nachkriegsordnung und nicht mehr zeitgemäß.

Strittige Identität. Als durchaus zeitgemäß empfindet der Rat der Kärntner Slowenen hingegen das Bekenntnis zur Volksgruppe. „Multikulturalität“ sei zwar lobens- und wünschenswert, könne aber kein Ersatz für eine eigene Identität als Gruppe sein, lehnt Dr. Paul Apovnik, Obmannstellvertreter des Rates, das vom slowenischen Zentralverband neu formulierte Volksgruppenverständnis ab. Die Identität als Angehöriger einer Volksgruppe schließe nun einmal die kulturelle und sprachliche Identität ein. Das sei kein veralteter Wert, sondern ein Wert, den es zu erhalten und pflegen gilt. Apovnik: „Das Bekenntnis soll nicht abgeschafft, sondern entproblematisiert werden.“ Und auf diesem Weg befindet man sich. In den vergangenen Jahrzehnten hätte sich die slowenische Volksgruppe in einer Defensivposition befunden, heute sei die Situation völlig anders, assistiert Grilc: „In Österreich hat sich eine Änderung der Volksgruppenpolitik vollzogen. Die Betonung der Minderheitenrechte wird immer stärker. Wir sind dabei, konstruktive Vorschläge zu machen. Und Bundes- und Landesregierung sind bereit, darüber zu diskutieren.“ Eine Vorleistung der Volksgruppe dafür sei eben die angestrebte Einrichtung einer gemeinsamen Vertretung.

24. majnika bodo Avstrijci izvolili novega državnega predsednika. Naš tednik je kandidatura postavil deset konkretnih vprašanj glede njunega odnosa do koroških Slovencev. V prvem stolpcu ob vprašanih odgovarja dr. Klestil, v drugem dr. Streicher.

Thomas Klestil in Rudolf Streicher o koroških Slovencih

- 1 Haben Sie in Ihrer bisherigen Laufbahn eine konkrete Tat zu Gunsten einer österreichischen Volksgruppe erbracht?
 - 2 a) Der Kärntner Heimatdienst tritt in seinem Selbstverständnis für die Aufrechterhaltung der deutsch-kärntner Kulturelemente ein. Ich gehe davon aus, daß sich daraus keine negative Haltung zur slowenischen Volksgruppe in Kärnten ergeben darf.
 - b) Eine erfolgreiche Gestaltung der Minderheitenfrage kann nur durch ernsthafte Diskussionsprozesse aller demokratischen Institutionen des Landes erfolgen. Ich trete aber dafür ein, daß je nach Sachfrage den einzelnen Institutionen eine unterschiedliche Gewichtung zukommt.
- 3 Im internationalen Vergleich kann man diese Frage zweifellos mit Ja beantworten.
- 4 Ich glaube, daß insbesondere die Frage nach einer Verankerung der Volksgruppe im Bundes- und Landesparlament ungelöst ist. Gerade in dieser Frage sind die Volksgruppenvertreter aufgefordert, klare Vorschläge zur erarbeiten, wie eine solche Lösung ausschauen kann.
- 5 Es sind viele Möglichkeiten vorstellbar — von der Vertretung in einer eigenen gesetzlichen Körperschaft bis hin zu einem Mandat in den jeweiligen Parlamenten. Hier stehe ich den Vorschlägen der slowenischen Volksgruppe aufgeschlossen und flexibel gegenüber.
- 6 Die slowenische Volksgruppe sollte sich durchaus politisch artikulieren und einsetzen können. Die Mandatare sollten im Sinne einer starken Legitimation über die einzelnen Parteilisten Eingang in die Parlamente finden können.
- 7 Selbstverständlich. Im grundsätzlichen bin ich für eine multikulturelle Gesellschaft, die unser Österreich eigentlich immer war. Es könnte meinen Kindern nur zum Vorteil gereichen, wenn sie auch einen slowenischen Unterricht erhielten. Wie Sie wissen, war ich beinahe fünf Jahre im Ausland, und meine Kinder sind tatsächlich zweisprachig aufgewachsen. Die Jugend soll sich überhaupt bemühen, mehrsprachig zu werden.
- 8 Es gibt keine automatische Rechtsnachfolge neu entstehender Staaten im Staatsvertrag. Dies haben Außenminister Dr. Mock und Bundeskanzler Dr. Vranitzky auch festgestellt. Die Minderheitenrechte sind im übrigen in internationalen Konventionen und UNO-Pakten ebenso festgelegt wie in Beschlüssen der KSZE. Österreich muß seine Minderheiten besonders pflegen.
- 9 a) Das von Ihnen angesprochene ganztägige slowenische Radio- und Fernsehprogramm ist im Zusammenhang mit der Neustrukturierung der grenzüberschreitenden Medien zu sehen. Im grundsätzlichen bin ich für so viel slowenische Programme wie nur möglich.
 - b) Was die höheren öffentlichen Förderungsmittel anlangt, befürworte ich diese für konkrete Projekte, die einer Belebung der Zusammenarbeit im grenznahen Raum förderlich sind.
- 10 Im Falle meiner Wahl werde ich ein Bundespräsident für alle Österreicher sein, unabhängig von ihrer politischen und gesellschaftlichen Zugehörigkeit. Auch mit den Vertretern der slowenischen Volksgruppe werde ich daher konstruktive Gespräche führen.

1 Minderheitenpolitik ist sicherlich keine Frage von Einzelaktivitäten. Ich bin aber stolz, Mitglied einer Bundesregierung gewesen zu sein, die dieser Frage große Aufmerksamkeit geschenkt hat. Ich halte den Schutz der in Österreich lebenden Volksgruppen für besonders wichtig. Österreich hat die Frage der Minderheiten und Volksgruppenrechte sehr ernst genommen und in diesem Bereich Herzeigbares geleistet. Wir dürfen das Erreichte aber nicht als Endpunkt einer Entwicklung ansehen, sondern vielmehr als eine Zwischenstufe in einem Prozeß, der selbstverständlich weitergehen muß.

2 Wichtig erscheint mir, daß in einer modernen, zukunftsorientierten Gesellschaft dem Schutz der Minderheiten und Volksgruppen besondere Bedeutung zukommen muß. In einer funktionierenden Demokratie hat jeder das Recht, seine Meinung in die politische Diskussion einzubringen. Unser demokratisches System sieht vor, daß die sich aus einem politischen Diskussionsprozeß ergebende Politik von den demokratisch gewählten Vertretern beschlossen und durch die in unserer Verfassung dafür vorgesehenen Organe vollzogen wird.

3 Österreich hat schon bisher eine Minderheiten- und Volksgruppenpolitik verfolgt, die keinen internationalen Vergleich zu scheuen braucht.

4 Ich glaube, daß diese Fragen zurecht von den betroffenen Menschen selbst aufgeworfen werden. Entscheidend dabei ist, daß die Betroffenen mit ihren Problemen und Anliegen gehört und im Rahmen eines demokratischen Prozesses gemeinsam Lösungen der aufgezeigten Probleme gefunden werden.

5 Ich glaube, die bisherige österreichische Minderheitenpolitik hat bewiesen, daß die Vertretung der Interessen der in Österreich lebenden Volksgruppen — wie der Interessen aller Österreicher — durch unser bestehendes parlamentarisches System gewährleistet ist. Die unmittelbare Notwendigkeit einer Änderung sehe ich daher nicht.

6 Grundsätzlich würde ich die Anmeldung zum zweisprachigen Unterricht erwägen. Ich würde aber letztlich die Entscheidung den betroffenen Kindern anheimstellen.

7 Es ist heute im Rahmen der KSZE unbestritten und legitim, sich international um das Schicksal eigener Minderheiten in anderen Staaten zu kümmern.

8 a) Die in Europa beobachtbare fortschreitende Regionalisierung im Bereich der Funkmedien wird hier sicherlich auch den Interessen der slowenischen Volksgruppen entgegenkommen.
b) Der Bundespräsident hat kaum Einfluß auf einzelne Budgetpositionen. Grundsätzlich bin ich aber der Meinung, daß die Förderung von Volksgruppen auch in finanzieller Hinsicht ein Anliegen sein muß. So wie bisher sollte daher die finanzielle Förderung der Volksgruppen immer wieder den jeweiligen Bedürfnissen und den wirtschaftlichen Möglichkeiten unseres Landes angepaßt werden.

9 Im Falle meiner Wahl wäre ich selbstverständlich ein Bundespräsident für alle Österreicher. Ich habe die feste Absicht, im Falle meiner Wahl die besten Köpfe unseres Landes einzuladen, um mit ihnen grundsätzliche Fragen der aktuellen oder künftigen gesellschaftlichen Entwicklung zu diskutieren. In diesem Sinne würde ich mich selbstverständlich auch um einen kontinuierlichen Kontakt und um eine gute Gesprächsbasis zu den österreichischen Volksgruppen bemühen.

Dve stališči k multikulturalnosti

Kadar dva jezika nista v vseh ozirih enakovredna, je socialno slabotnejši obsojen na propad vsem multikulturalnim in dvojezičnim prizadevanjem in geslom navkljub. (...)

Dvojezičnost je seveda kljub nevarnosti, ki jih prinaša, nujnost, ki se ji ne da izogniti. Vprašanje je le, kako najti in uveljaviti pravo mesto in obliko, oziroma kako doseči izmenjavo jezika in kulture, ne da bi to ogrozilo prvi jezik. Materin jezik je namreč zraščeno z osebnostjo in ga ni mogoče nezakazovano opustiti ali zanemariti. Boj zanj ni nikakršen nacionalizem, ne pri izseljencih in še manj pri narodnih manjšinah. O ohranjanju in razvijanju materinega jezika bi lahko rekli, da sodi k osnovnim nalogam mentalne higijene. K tej pa seveda sodi tudi sprejemanje tujih jezikov in kultur. Vendar se pri tem ne zavedamo dovolj, da pota in načini takega pretakanja v duhu pravega - in ne propagandnega - multikulturalizma še nikakor niso zares dognana. Zato je potrebno biti previden pri vseh velikih besedah, tudi tistih o multikulturi. Saj vemo, kako često dandanes tisti, ki govorijo o človekovih pravicah in samoodločbi narodov, v resnici človeku in narodu natičajo le nove okove sužnosti. Lepe besede so lahko past; tudi z multikulturo, posebno v Evropi, ni nič drugače!

Psiholog dr. Jurij Zalokar
(Tango, 29.04.1992)

Multikulturalnost je pozitivna. To, kar Sturm zagovarja, mi zelo ugaja, ker zagovarja nekaj modernega. Morda je dr. Apovnik, ki se boji multikulturalnosti, bolj konzervativen.

Naše društvo „Karavanke“ je dvojezično, pogovorni jezik pa je v glavnem nemški. Po mojem tudi ni potrebno, da vsakdo zna oba jezika. Važno je, da ima do dvojezičnosti simpatijo.

Ema Melcher,
predsednica dvojezičnega
kulturnega društva
„Karavanke“

Rozina Katz:

„Kdor je samostojen in samozavesten, je tudi verodostojen!“

Rozina in Lenart Katz sta se v občini Suha vključila v narodno delo v času, ko so razni celovški narodni voditelji Suho že odpisali. Sicer so le-ti kaj radi pozivali k „borbenosti“, zahtevali „člen 7, naša pravica!“ ter prisegli: „Ostali bomo zvesti svojim prednikom“ - Rozina in Lenart pa sta dokazala, da je nekaj vredno samo dosledno delo.

Kaj misli Rozina o multikulturalnosti in sorodnih vprašanjih, lahko preberete v naslednjih odstavkih.

■ *Piše Janko Kulmesch*

Rozina Katz

... o multikulturalnosti:

Multikulturalen je lahko samo človek, ki govori vsaj dva jezika. Multikulturalna je torej družba, v kateri govori - vsakdo brez izjeme - tudi jezik sosedu. Samo tako se lahko sosedu optimalno razumeta in oblikujeta skupni življenjski prostor.

... o vprašanju, zakaj gredo ravnokateri koroški Slovenci za multikulturalnost na barikade:

Dejstvo je, da smo si koroški Slovenci kot narodna manjšina morali vedno prizadevati za lastno identiteto, narodno samozavest, da celo za najosnovnejše pravice oz. narodni obstoj. Uspeli smo preživeti - to pa zato, ker smo v glavnem sami odločali o kulturi, politiki, gospodarstvu in cerkvi. Tudi v prihodnje se glede samoodločanja naše narodne skupnosti ne sme nič spremeniti, ker nihče drug ne pozna merodajnih struktur naroda bolje kot narod sam. Če nekdo vidi v tej samostojnosti nacionalizem in jo želi zato žrtvovati totalni integraciji v večinske strukture, dela to morda zato, ker v lastni narodni skupnosti ne vidi več perspektiv.

... o vprašanju, ali naj postane slovenske organizacijske strukture dvojezične:

Za slovenska društva je pot jasna. Tudi v prihodnosti se morajo posvetiti slovenski kulturi v vseh oblikah, njihove strukture pa morajo ostati slovenske. Zato je npr.

nujno potrebno, da znajo vsi društveni odborniki slovensko in da se v društvih tudi v praksi goji slovensčina. Slovensko društvo, ki se tega ne zaveda, je neverodostojno, kot je zame neverodostojen Nemeč, ki se asimilira.

... o pomenu skupnih prireditiv slovenskih in nemških kulturnih društev:

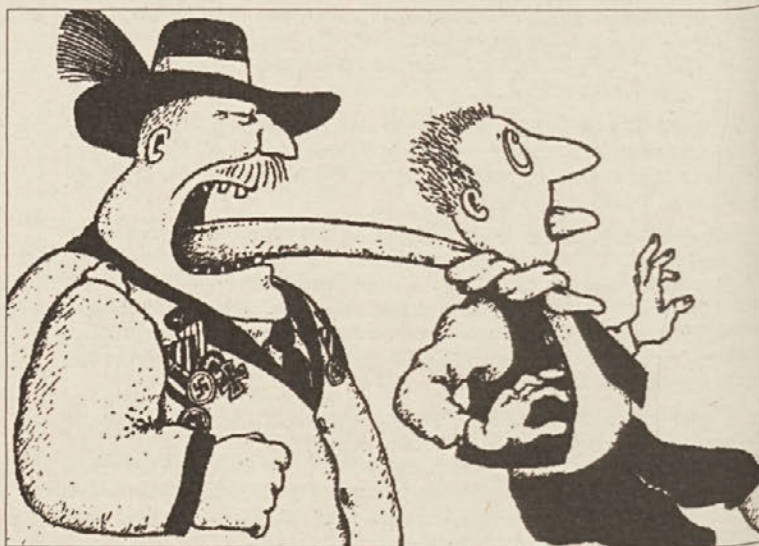
Ker je pomembno, da se na južnem Koroškem vsak človek dobro počuti, je potrebno gojiti sodelovanje. V našem društvu KPD

tudi nedavni nastop Okteta „Suha“ v Rožeku, kjer je na koncertu med poslušalci bilo več kot polovico nemško govorečih. Seveda pa bomo nagovorili nemško govorečo publiko predvsem tedaj, če bodo naši nastopi tudi primerno kakovostni.

... o vprašanju, zakaj lahko uspe KPD „Drava“ kot Slovensko društvo, pa čeprav je doma na robu dvojezičnega ozemlja:

Pomembno je, da svoj jezik in kulturo predstaviš pozitivno in da

Marjan Manček

„Drava“ načrtno iščemo sodelovanje in stike z nemško govorečimi občani. Vsako leto se srečamo z nemškimi kulturnimi društvi na vsaj eni skupni prireditvi. Skupine našega društva, zlasti Oktet „Suha“, redno gostujejo v zgolj nemških krajih. Menim, da je pripravljeno nemško govorečih sodeželanov, da sprejmejo našo kulturo, vedno večja. To je potrdil

nastopaš samozavestno. Kdor je samostojen in samozavesten, je tudi verodostojen, zlasti še pri mladini. Zato se je potrebno odločiti za jasno pot in ne za nekakšen kulturni miš-maš.

Slovenci bomo imeli pozitiven odnos do nemške kulture le, če bomo imeli razčiščen odnos do lastne kulture.

GOST V NAŠEM TEDNIKU

Robi Sitter, pd. Kocijan ni zanimiv le po svoji anatomiji, ker ima tri ledvice, ampak vzbuja zanimanje pri svojih pogovornih partnerjih tudi zaradi svoje razgledanosti, in to na vseh področjih.

Trenutno mu dela vprašanje multikulturalnosti in vprašanje, ali naj bi slovenska prosvetna društva postala dvojezična, velike preglavice.

„Tako odpiranje bo za naša društva zelo nevarno in se mi zdi, da gre tu politika v napačno smer,“ meni Robert Sitter. Sam je bil v letih od 1954 do 1958 predsednik Slovenskega prosvetnega društva BILKA v Bilčovsu in morda prav zato danes z veliko občutljivostjo oziroma zaskrbljenostjo zasleduje trenutni razvoj.

V času nacizma je sam kot otrok doživel usodo izseljeništv, saj je bila cela Lukijeva družina, iz katere izhaja, izseljena v taborišči Frauenaaurach in Hesselberg.

Robi Sitter pa se rad spominja časov, ko je bil še sam aktiven pri bilčovškem društvu. Pravi, da je bilo v petdesetih letih sicer do-

„Svojčas je bilo društvo edini kraj, kjer je mladina lahko krepila svojo narodno zavest!“

sti aktivnosti, vendar, da danes vidi, da so takrat vse premalo naredili za mladino. „Če bi tedaj ponudili mladim možnost športnega delovanja in podobno, bi v tem času lahko še vse bolj krepili tudi narodno samozavest mladine. Dejstvo je, da je bilo takrat slovensko društvo mladini, ki je morala večidel hoditi na delo izven občine, edina opora, predvsem pa edini kraj, kjer so lahko bili to, kar so bili,“ meni Robi Sitter. Samokritično danes pravi, da, če bi takrat društvo naredilo več za mladino, bi tudi ne prišlo do tega, da bi v tem času tako padlo število prijav k dvojezičnemu pouku.

Robi Sitter

„Najprej je potrebno reševati konflikte v narodni skupnosti sami“

Z Robijem Sitterjem se je pogovarjala Heidi Stingler

K sreči so bile takrat v Bilčovsu še osebnosti kot Janko Ogris - Miklavžev deda ali pa Tomi Lesjak, ki so znali posredovati mladim občutek, da so lahko ponosni na svojo narodno pripadnost in na svoj jezik.

Čeprav se časi spreminjajo, je Robi Sitter mnenja, da bi morala društva danes še vse bolj krepiti samozavest svojih članov. „Šele ko bomo spoštovali svoj jezik in svoj narod, bomo lahko enakovredni pogovorni partner tudi nemško govorečim sodeželanom,“ meni Robi Sitter. Številne prireditve slovenskih društev kot na primer "Dober večer, sosed" so najboljši dokaz, da so Slovenci vedno iskali stike z nemško govorečim sosedom, le da je bil odziv ponavadi bolj skromen.

„Šele ko bomo rešili konflikte znotraj narodne skupnosti, lahko začnemo razmišljati o odpiranju ali takoimenovani multikulturalnosti“

Žalosten pojav v očeh Kocijana je tudi dejstvo, da se konflikti med slovenskimi organizacijami vse bolj stopnjujejo, kar je danes moč zaznati tudi v krajevnih

društvih. Pravi, da so bili Slovenci v časih, ko so imeli za nasprotnike KHD in nemške nacionaliste, dosti bolj enotni. Danes pa se ta problem ne zastavlja več v taki meri in zato postajajo konflikti znotraj narodne skupnosti večji. Potrebno bo torej priti do skupnega imenovalca, ali če tako hočemo, na zeleno vejo. Zato bo po mnenju Robija Sitterja potrebno poiskati možnosti koordinacije in tudi skupnega zastopstva narodne skupnosti. Čas

„Čas je zrel za samostojni manjšinski mandat v Deželnem zboru.“

bi bil zrel tudi za slovenskega mandatarja v Koroškem deželnem zboru. Samostojni nastop Slovencev bi bil najbolj smiseln, ker je integracija v stranke v mandatni dobi Hanzija Ogrisa v Deželnem zboru jasno pokazala, da taka rešitev narodni skupnosti ne prinese dosti.

Propagiranje takoimenovane multikulturalnosti je po Kocijanovem mnenju kočljiva zadeva oziroma politični poizkus Zveze slovenskih organizacij, da bi svojo organizacijo okrepili še s člani nemške narodne skupnosti. Pri tem pa nekateri žal pozabijo, kako potrebno bi bilo, da bi najprej razmišljali o interkulturalnosti in reševali najprej svoje konflikte. Šele ko bomo imeli močno jedro in bomo vsaj v bistvenih vprašanjih enotnega mnenja, bomo verodostojni tudi za nemško govoreče demokrate, ki nas bodo šele takrat obravnavali resno,“ pravi Robi Sitter.

BBU:

Odškodnine za molčanje

Pred približno dvema tednoma je postala širši javnosti znana problematika onesnaženja okolja v Podkloštru in okolici, katero je povzročila tovarna BBU. Delojemalcem kot tudi kmetom, politikom in zdravnikom pa je bilo le-to znano že dolga leta. Iz strahu, da bi izgubili svoja delovna mesta, so delavci kljub vedenju molčali. Protesta pa tudi s strani kmetov ni bilo slišati, saj so od BBU vsa leta prejeli odškodnine za posledice onesnaženja zraka. Bolje bi lahko rekli, da so bili to denarji za molk.

S prof. Urbanom Popotnikom smo se pogovarjali, kaj bi se lahko kmetje, predvsem pa tudi politiki naučili iz tega primera.

Urban Popotnik pravi, da so bili tako delavci, ker niso imeli možnosti druge zaposlitve, kot tudi kmetje, ki so dobivali še kar lepe odškodnine, več ali manj prisiljeni, da so tako onesnaženje okolja brez besed sprejeli. Podobna problematika pa se danes kaže v industrijskih območjih in tudi v celotnem kmetijstvu. Vsi vemo, kakšne posledice ima intenzivno kmetovanje in uporaba umetnih gnojil, herbicidov in pesticidov za naše okolje. Naloga politikov bi bila, da bi pomagali kmetom, da bi lahko začeli z biološkim kmetovanjem. V ta namen so nujno potrebne podpore kmetom, da bi lahko izenačili svojo dohodkovno situacijo. Nesmiselno je, da danes kmetje dobivajo podpore, da ne obdelujejo svoje zemlje, kajti to si lahko privoščijo le kmetje v ugodnih legah, ki imajo dovolj površine. Znano je, da ti kmetje potem na drugih zemljiščih uporabijo toliko več umetnih gnojil, da nadomestijo proizvodnjo.

Iz tega sledi, da so nujno potrebne nove smernice za podporo kmetijstva, ki bi dosledno pospeševale biološko kmetovanje. Le na ta način je možno preprečiti, da nam tudi v kmetijstvu čez nekaj let ne bo potrebno reči, da smo za to problematiko vedeli že dolga leta.

Občni zbor SPD Edinost Šteben Društveniki si želijo več naraščaja

Pretekli teden je imelo Slovensko prosvetno društvo Edinost Šteben pri Globasnici po petih letih spet svoj občni zbor, na katerem je bil potrjen doslejšnji predsednik Hubert Dumpelnik.

Hubert Dumpelnik je bil ponovno potrjen za predsednika.

Janez Petjak vodi Moški pevski zbor Edinost.

Novi in stari predsednik Hubert Dumpelnik v svojem poročilu ni varčeval s kritiko, predvsem kar se tiče mladinskega dela. Dumpelnik je dejal, da so vaščani deloma preveč pasivni in da si premalo prizadevajo na kulturnem področju. Prav z mladino bi bilo potrebno ustvarjati, saj je vsako kulturno delo tudi pomembna jezikovna šola. V preteklih letih je v društveni izlozbi stal seveda Moški pevski zbor, katerega zelo uspešno vodi Janez Petjak. Toda tudi v zboru si želi predsednik naraščaja. Društvo je nudilo v pretekli delovni dobi številna izobraževalna predavanja, filmske večere. Prav posebno ponosni so Štebenčani na tradicionalno tekmo koscev, ki vsako leto privabi veliko število tekmovalcev iz vseh krajev južne

Koroške. Ta prireditev je letos na sporedu 23. maja v Čepičah.

Občni zbor je spremenil pravila: odslej bodo volitve z občnim zborom vsako drugo leto. Soglasno je bil sprejet sledeči odbor: predsednik: Hubert Dumpelnik, podpredsednik: Janez Petjak, tajnik: Janez Writz, namestnik: Paul Perč, blagajnik: Franc Ambrusch, namestnik: Janez Perč, preglednika računov: Karl Perč in Franc Petjak.

Silvo Kumer

Čepiče

TEKMA KOSCEV

Kdaj: v nedeljo, 24. maja 1992, ob 14. uri

Kje: gostišče Juenna

Vabi: SPD Edinost Šteben
Bogat kulturni program.

Rožek: koncert Okteta „Suha“

Prvega majnika je bilo v Rožeku in okolici pokonci vse, kar se zanima za kulturo: Kulturno društvo Peter Markovič je namreč vabilo na jubilejni koncert „10 let okteta Suha“ na Muto v Rožek! Šele enkrat je bilo v zadnjih letih toliko obiska kot tokrat pri samostojnem koncertu Okteta Suha, katerega so se udeležili tudi domači politiki (župan Karl Mitsche, občinski odborniki prof. Mirko Oraže, Gerhard Kraußnig, Hans Fritzer in Tomi Kaiser ter bivši župan Franz Pischelsberger) ter mag. Marjan Schuster, domačin, ki še pase duše v Heidelbergu v Nemčiji. Častni gost je bila begunska družina iz Kurdistan, ki jo je vzela pod streho Renata Markowitz v Smislavčah.

Oktet Suha, ki je začel svojo kariero prav na Ravnah pri Rožeku s svojim prvim koncer-

tom izven domače občine, je znal navdušiti številno občinstvo že kar ob začetku koncerta, ki ga je povezoval Joki Logar v obeh deželnih jezikih simpatično, domače in kultivirano. Bučni aplavz v dokaz za vsestarnsko veselje ob koncertu je izprosil tri dodatne ob zaključku prireditve, ki je dvignila samozavest prireditelja, ki načrtuje izlet v Rezijo v nedeljo, 31. majnika.

PMS

Žrelec: Koncert MLADA SLOVENIJA

Sängerrunde Ebental vabi na mednarodni majski koncert pod geslom MLADA SLOVENIJA, ki bo v nedeljo, 17. maja 1992, ob 18. uri v kulturni dvorani žrelske občine.

Žrelska Sängerrunde je že oktobra leta 1991 sodelovala pri dobrodelni akciji „Zvon miru“ za pomoč Sloveniji. Sedaj pevci iz Luč v Sloveniji žrelskim občanom vračajo

obisk. Pri majskem koncertu bosta sodelovala dekleški in moški zbor iz Luč ob Savinji in Sängerrunde Ebental.

Pokroviteljstvo za to kulturno srečanje so prevzeli ambasadorica Republike Slovenije prof. Katja Boh, deželni kulturni referent dr. Peter Amborž in župan Helmut Woschitz.

Galerija Šikoronja Rožek na ljubljanskem sejmu AAF

Od četrta, 21. 5., do nedelje, 24. 5. 1992 (od 11. do 18. ure) bo na ljubljanskem razstavišču umetniški sejem AAF. Na njem razstavlja tudi Galerija Šikoronja Rožek, ki bo zastopana s slikami Gustava Januša in Huga Wolza.

Če ste slučajno v Ljubljani, ste prav prisrčno vabljeni, da obiščete umetniški sejem. Galerija Šikoronja se veseli vašega obiska.

ČESTITAMO

Društvo upokojencev Pliberk čestita za osebne praznike **Janezu Rakebu** in **Fricu Kumru** z Blata, **Janezu Zanklu** iz Male vasi, **Ivanki Pavlič** iz Šmihela, **Aloju Vavtiju** iz Rut, **Mariji Nerz** iz Bistrice, **Tereziji Goltnik** iz Pliberka in **Lojzu Krištofu** iz Vidre vasi. Slavlencem želimo mnogo sreče in zadovoljstva tudi v prihodnje!

Visok življenjski jubilej, 96. rojstni dan, je v Beljaku obhajala **Flora Rauter**. Iz srca ji želimo vse najboljše, predvsem mnogo zdravja ter osebnega zadovoljstva!

Osebni praznik so obhajali te dni **Zofija Sturm** v Mokrijah, **Zofija Picej** v Žamanjah in **Anton Okorn** v Žitari vasi. Slavlencem vse najboljše in še na mnoga leta! Čestitkam se pridružuje tudi Društvo upokojencev Podjuna.

God je v Št. Vidu v Podjuni praznoval **Florijan Lipusch**. Slavlencu vse najboljše ter mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

Danes obhaja rojstni dan občinski odbornik Volilne skupnosti Bistrice v Rožu **Wili Moschitz**. Iskreno čestitamo ter želimo veliko sreče, veselja in uspeha. Čestitkam se pridružuje tudi EL.

Rojstni dan je v Homelišah praznovala **Ursula Jagoutz**. Slavljenki vse najboljše ter še vrsto zdravih in srečnih let!

Jutri praznuje rojstni dan občinski odbornik Volilne skupnosti Bistrica na Zilji **mag. Urban Potpogig**. Iskreno čestitke ter še na mnoga zdrava in srečna leta! Čestitkam se pridružuje tudi EL.

30-letnico skupnega življenja sta v Selah praznovala **Ani** in **Tomi Ogris**. Iskreno čestitamo ter želimo še mnogo zdravih in srečnih skupnih let!

Na Ravnah pri Rožeku je obhajala 80. rojstni dan **Nežica Ur-schitz**. Za lep življenjski jubilej iskreno čestitamo ter želimo mnogo sreče in osebnega zadovoljstva!

Osebni praznik sta obhajala te dni **Frjani Krištof** iz Dragožič in **Zora Weber** iz Št. Jakoba. Slavljenca želimo vse dobro, predvsem pa zdravja in božjega blagoslova! Čestitkam se pridružuje tudi Društvo upokojencev Št. Jakob.

Pretekli teden je slavila rojstni dan **Marica Prešern** s Hriba ob Baškem jezeru. Iskreno čestitamo in ji kličemo še na mnoga leta!

67. rojstni dan in god je v Srejah pri Škocijanu praznoval **Hanzi Fister**. Za dvojni praznik mu želimo vse najboljše, zdravja in božjega blagoslova!

God je obhajal te dni **Slavko Sluga**. Iskreno čestitamo in želimo mnogo sreče in osebnega zadovoljstva!

V Selah sta obhajala osebne praznike **Primi Mlečnik** in **Leo Kristijan**. Iskreno čestitamo!

84. rojstni dan je v Ločah ob Baškem jezeru praznoval **Ivan Gaberšček**, pd. Jovancov oče. Iz srca mu čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem pa zdravja in zadovoljstva!

Amalija in **Alojz Vavti** sta te dni obhajala 35-letnico skupnega življenja, Alojz pa 60. rojstni dan. Za dvojno slavo iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravja, sreče in božjega blagoslova!

Prihodnji teden obhaja v Dobu rojstni dan občinski odbornik EL Pliberk **Alojz Mesner**. Ob prazniku želimo vse najboljše ter še mnogo zdravih in srečnih let! Čestitkam se pridružuje tudi EL.

Prav tako naslednji teden slavi rojstni dan **Toni Hornböck** iz Št. Janža. Volilna skupnost Bistrica v Rožu in Enotna lista prav prisrčno čestitata!

Št. Jakob v Rožu: Umrla je Nani Jelenik

Nani Jelenik, roj. Rabič, nas je na dan svojega rojstva, dne 29. aprila 1992, 86 let stara zapustila za vedno.

Rajna se je rodila 29. aprila 1906 v Lešah pri Št. Jakobu. Januarja 1928 se je rajna poročila s Foltijem Jelenikom, pd. Partličevim v Št. Jakobu. V zakonu so se jima rodili štirje otroci, od katerih so trije še živi.

Že ko je bila Nanej stara 45 let, jo je zadela kap in je od takrat naprej vedno bolehala. Z možem in otroki se je težko prebijala skozi življenje, ker takrat še ni bilo otroških doklad, zato je rajni Folti, ki je umrl leta 1965, moral prijeti za vsako delo, da je lahko preživel družino.

Rajna Nani je svoj življenjski večer preživljala pri družini hčerke Katicice. Zadnjih osem let je bila rajna priklenjena na posteljo in ji je hčerina družina do zadnjega

stala ob strani in ji nesebično stregla — kar danes drugje ni samo po sebi umevno.

Rajna Nani je bila verna in narodno zavedna žena, tudi svoje otroke je vzgojila v tem duhu.

Dne 1. maja 1992 smo jo ob obilni udeležbi znancev in prijateljev spremljali na njeni zadnji poti na pokopališče v Št. Jakobu. Pri mrtvaški vežici ji je cerkveni pevski zbor zapel v slovo. Pogrebne obrede je ob somaševanju gospoda župnika iz Žihpolj g. Česna opravil naš gospod župnik Jurij Buch. Pogrebno mašo je olepšal s pesmimi cerkveni pevski zbor.

Draga Nani, doživela si v pravem pomenu besede. Mirno počivaj v domači zemlji, katero si tako ljubila!

Otrokom z družinami in vnukom izrekamo naše iskreno sočustvovanje.

Mi.

Djekše: Kabaretistično v novo vigred

V avlo ljudske šole na Djekšah je v nedeljo, 3. maja, vabilo Prosvetno društvo „Lipa“ iz Velikovca na že tradicionalni vigredni koncert. Predsednica PD „Lipa“ mag. Zalka Kuchling je poleg številnih poslušalcev smela pozdraviti tudi župana Djekš Johanna Travnika ter občinskega odbornika EL mag. Filipa Warascha.

Poleg društvene vokalne instrumentalne skupine „Lipa“ je kot gost sodelovala moška pevka skupina „Vaščani pojo“ (pod vodstvom prof. Joška Kovačiča) iz Zgornje Vesce pri Bilčovsu. S sproščenim prepevanjem pristnih ljudskih pesmi so „Vaščani“ zelo navdušili; znatno tudi še zelo mlada (de-luje tretje leto) vokalno-instrumentalna skupina „Lipa“ (vodi Bertej Logar), ki se trudi, da poje in igra tako domače kot tudi popevkarske in renesančne pesmi. Na vigrednem koncertu so predstavili tudi pesmi Milke Hartmanove, v čast katere je skupina ob priložnosti 90. rojstnega dne pripravila celo koncert, ki bo v nedeljo, 14. junija, v Velikovcu.

Programske točke sta na kabaretističen način povezovala Martin Kuchling in Pepej Kassl.

Poleg Vigrednega koncerta pa je predsednica društva pripravila tudi razstavo „Pogled

nazaj“, ki prikazuje dokumentarne slike in poročila iz vsakega vsakdana Velikovca ter sosednjih vasi.

Mohorjeva knjigarna: Razstava fotografij Ivana Klariča

Že sam naslov razstave R.I.T.I. je vzbudil veliko polemikih razmišljanj. Ivan Klarič, ki je znan kot filmski ustvarjalec, je ob otvoritvi razstave številnim obiskovalcem razkril enostavno sporočilo naslova, ki naj bi pomenilo „Rad ima Te Ivan“.

Ivan Klarič in Franc Opetnik

To je šele prva Klaričeva razstava fotografij, kar je utemeljil s tem, da ima človek v mladosti svoj notranji svet, ki ga lahko oh-rani zase. Z leti, ko spoznava in srečuje ljudi, v vsakem pusti del sebe; tako ostaja vse manj stvari, ki bi bile neznane. Po dolgoletnih, bogatih življenjskih izkušnjah je umetnik ugotovil, da je ostalo v njem še toliko njegovega in toliko drugih v njem, da nima več kaj skrivati.

Za razkrivanje svoje duševne energije je Klarič tokrat segel po fotografiji. To pa ravno zato, ker ima žal še danes veliko ljudi pomisleke glede umetniške vredno-

sti fotografije. Razobežene slike v prostorih Mohorjeve knjigarne so raznovrstne in segajo od motiva zahajajočega sonca pa do dokumentarne slike, katerih sporočilo je Klarič obogatil z dodatnimi posegi vanje. Zanimanje gostov ob odprtju razstave je bilo očitno veliko, pa četudi ta ali drugi ni dojel umetniškega sporočila, katerega so nekateri našli, drugi pa so ga morda iskali zaman.

Priložnost razstave je Klarič izkoristil tudi za to, da je omogočil mlademu ustvarjalcu Petru Gotthardt, da se predstavlja s svojim rezbarskim delom, s Kristusom na križu.

MOHORJEVA v CELOVCU

IŠČEMO

- **sodelavko oz. sodelavca za knjigovodstvo**
Zaključena trgovska akademija oz. trgovska izobrazba in ustrezna praksa je zaželena, ni pa pogoj.
- **tajnico za tiskarno**
Trgovska izobrazba, znanje knjigovodstva in ustrezna praksa je zaželena, ni pa pogoj.

Dobro obvladanje obeh deželnih jezikov ter znanje EDV je pogoj za obe razpisani mesti!

Pismene ali telefonične prošnje prosimo na:

Mohorjeva, mag. Marjan Pipp,
Viktringer Ring 26, 9020 Celovec,
telefon: 04 63 / 56 5 15-42.

OGLASI

PRODAM

obnovljeno družinsko hišo
v Borovljah

Stanovanjska površina
ok. 100 m², 1571 m²
zemljišča.

Cena 1.500.000,— šilingov
Dopisi pod šifro „odmev“ na
Naš tednik

IŠČEMO tajnico

ki obvlada oba deželna jezika

Prijave na naslov:

dr. Miran Zwitter, odvetnik,
A-9020 Celovec, Karfreitstr. 3,
tel. (0463) 50-5-40

Muzikanti, pozor!

Uglaševanje in popravila
diatoničnih in klavirskih
harmonik.
Telefon:
04252/2170

Pred letom dni so se iz Mohorjevih dijaških domov poslovili salezijanci in šolske sestre; odtlej so fantje in dekleta skupaj v Modestovem domu. Novi ravnatelj doma je postal Hermann Kelich, štiri vzgojiteljice in en vzgojitelj pa nadzirajo in skrbijo za dobrobit 112 dijakov. Pravzaprav je bila stara želja, da bi varstvo dijakov prevzeli domači vzgojitelji, ker ti bolje poznajo probleme in potrebe dijakov.

■ Piše mag. Rudi Vouk

Povod dovolj torej, da se po skoraj letu dni „skupnega doma“ in „civilnega vodstva“ Naš tednik zanima, kako uspešna je nova ureditev Modestovega doma. Če sem odkrit, tako čudne „rešerše“ že dolgo nisem doživel. Dijaki so zelo ostro kritizirali novo vodstvo in zlasti novega ravnatelja doma. Menili so, da je uvedel diktatorsko vodstvo, da ni vzgojitelj, temveč ključavničar; pripisali so mu celo izrek, da so „okna in ključavnice Modestovega doma preizkušene v avstrijskih ječah“.

Šolarji prosili za anonimnost

Prva čudna stvar: vsi dijaki zapovrstjo so prosili za anonimnost, kot da bi se bali represalij, če se zve, kdo mi je kaj povedal. Ko sem približno teden dni pozneje šel na razgovor z gospodom Kelichom, me pri vratih ustavijo dijaki in povejo, da je medtem ravnatelj poklical doma vse petošolce in šestošolce k sebi in jih spraševal, kdo se je pogovarjal z mano in kaj točno so mi povedali. Gospod Kelich pa mi je takoj na začetku najinega razgovora povedal, da je slišal, da želim o Modestovem domu napisati skrajno negativen in proti njemu naperjen članek.

H konkretnim očitkom torej! Prvi in glavni očitek se nanaša na oblikovanje prostega časa. Razen nekaterih športnih aktivnosti imajo dijaki jako malo možnosti za skupno oblikovanje prostega časa v domu. Klubski prostor je premajhen in nefunkcionalen ter odprt samo eno uro na dan (je pa v samoupravi dijakov in bo zato dober del krivde ležal pri dijakih samih). Medsebojni obiski v sobah niso zaželeni. Za srečanja ostane le deset stolov v velikanski avli, kjer je vrhu tega zmeraj prisoten kak vzgojitelj. Ni rečeno, da hoče prisluškovati, toda stalni občutek kontrole gre gotovo na živce.

V prvi vrsti je to problem zgrešene arhitekture, za katero ravnatelj seveda ni kriv. Drugačnja je stvar, kar se tiče ponudb za pro-

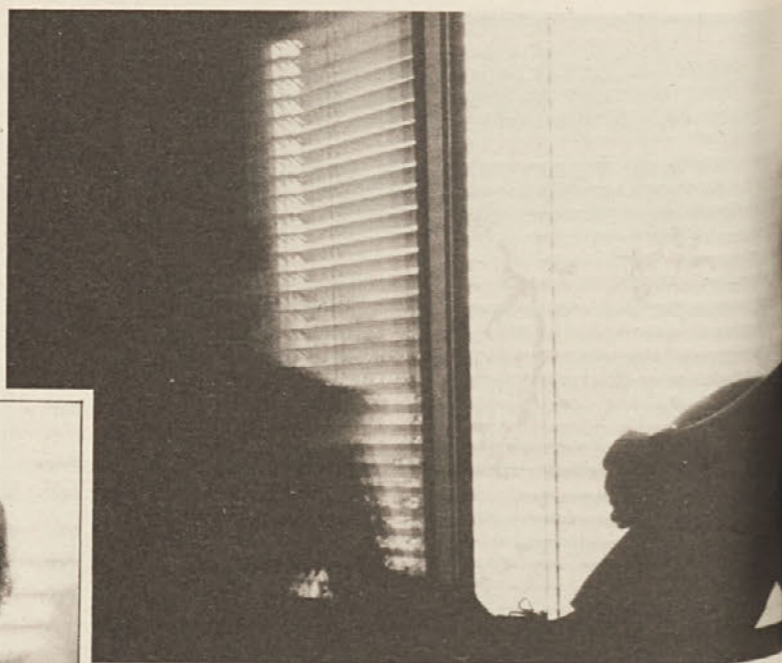

Ravnatelj
Modestovega
doma
Herman Kelich

sti čas. Pripravili so vsakoletno akademijo za Boskov dan, obisk razstave v Št. Pavlu, literarno branje, neko igro in predavanje o prehrani. Da bi se kdo od vzgojiteljev skupno z višješolci podal v mesto na kakšno prireditev, se baje ne dogaja. Na vseh koncih in krajih se opaža pomanjkanje klubskih prostorov in prireditev, kot jih je svojčas ponujala KDZ. Političnih predavanj, kot so jih organizirali salezijanci, ni več. Ravnatelj pravi, da bi bil vesel, če se kak „politik“ ponudi, in da bi bil pripravljen KDZ ponuditi prostor. Vsekakor je pri eni izmed nalog doma, namreč pri narodnostni vzgoji, pomanjkanje očitno in je z novim vodstvom postalo še večje.

Očitno pomanjkanje narodnostne vzgoje

Vzgojitelje je potrebno vzeti v bran. Večina je novincev in tako ni čuda, da sta največ pohvale deležni tisti vzgojiteljici, ki že

Premalo ponudb za oblikovanje prostega

Modestov dom po energetu nove dobe

Pretiravanje šolarjev ali diktatorske metode?

imata izkušnje. Premalo jih je, slabo so plačani in tako iz razumljivih razlogov motivacija ni najboljša. (Povedati pa je tudi treba, da so bili salezijanci plačani še slabše, pa so kljub temu kdaj pa kdaj za lastni denar nabavili kaj za dijake — tega seveda ni več in tudi ni mogoče zahtevati.)

Kočljiva točka so obiski med fanti in dekleti. Možni so le v skupni sobi z dovoljenjem vzgojiteljev. V prepovedi obiskov v sobah — čez dan seveda — vidi jo šolarji izraz „umazane fantazije“. Trdijo, da so bili obiski pod prejšnjim vodstvom brez nadaljnega možni. Ravnatelj pravi, da je potrebno varovati zasebno sfero vsakega dijaka in da so obiski zato prepovedani.

Modestov dom je versko usmerjen dom. Toda obvezne maše vsak petek prej ni bilo, pravijo šolarji. „Prej smo radi hodili k maši, sedaj pa je pritisk in nihče ni prav pri stvari,“ je rekel neki dijak. Šolarji pravijo, da se je tudi

včasih zgodilo, da kdo ni dobil dovoljenja za izhod v mesto, ker ni bil pri maši. Ravnatelj trdi, da odsotnost pri maši še v nobenem primeru ni imela posledic. Kakšen učinek imajo obvezne svete maše na poznejši odnos dijakov do Cerkve, je staro vprašanje. Mislim, da pozitivnega ne!

„Prej smo radi hodili k maši“

Šolarji so menili, da vzgajajo tudi „ljubčke“, ki smejo več kot drugi in v zahvalo marsikaj „za tožljivo“ ter da imajo do vzgojiteljev le malo zaupanja. Zelo motijo malenkosti, kot zaklepanje jedilnice med obroki (da ne tekajo preveč okoli) ali pa vedenje ravnatelja, ki menda kuharju najprej reče, naj ne razdeli serviet ali naj ne da kečapa, nato pa začne kot deus ex machina sam oboje deliti. Moti jih tudi, da je potrebno za namizni nogomet sedaj plačati (odtlej le še malo igrajo)

in da imajo težave, če želi kdo na obisk v Mladinski dom (ravnatelj: „To ni res, vse je stvar dogovora.“). Nerazumljivo se jim zdi tudi, da študent od staršev dijakov dobi dovoljenje za skupni obisk koncerta na Dunaju konec tedna, pa ravnatelj ta obisk skuša prepovedati. Dijaki so menili, da bi večina višješolcev zaradi liberalnejšega vodstva raje šla v Mladinski dom, če bi se smeli odločiti sami. In vsi so se strinjali, da je bil položaj pod vodstvom salezijancev oz. šolskih sester boljši. Ne krivijo vzgojiteljev, menijo, da je odgovoren ravnatelj.

Zato dajmo zadnjo besedo njemu: „Za nas vse je to nova situacija in trudimo se, da bi rasli z nalogo. Nimam občutka, da se tlačim in če bi govoril z drugimi dijaki, bi našel tudi takšne, ki jim pri nas zelo ugaja. Preobremenjenost vzgojiteljev je velika, jeseni dobimo še enega. Vsaka stvar potrebuje svoj čas in mislim, da si zaslužimo ‚fair šanso!‘“

DEMONSTRACIJA nemškonacionalnih nestrpnežev

Naj bi mohliški zvonovi zvonili samo Nemcem?

Fara Mohlič pri Galiciji naj bi preteklo nedeljo imela veliko cerkveno slovesnost. Na sporedu je bila blagoslovitev dveh novih zvonov. Toda namesto farnega praznika v znamenju medsebojnega spoštovanja je prišlo do demonstracije nemškonacionalnih nestrpnežev.

■ Piše Janko Kulmesch

Farna cerkev v Mohličah je imela tri zvonove — dokler največjega in najmanjšega ni vzel Hitlerjev režim, ker ga je potreboval za vojno industrijo. Zato je po vojni pel Mohličanom samo en zvon.

Pred približno enim letom pa je Antonija Kaufmann iz Grabštanja dala nalog za nabavo velikega zvona. Dejala je, da ga hoče darovati mohliški fari. Darovati ga je želela v spomin na svojega rajnega moža, ki je bil po rodu Švicar.

Mohliški farani so se tega daru zelo veselili. Hkrati so sklenili, da bodo sami financirali še tretji (majhni) zvon. Tako bi v Mohličah spet zvonili trije zvonovi, kakor so zvonili pred Hitlerjem: v lepem trozvoku, predvsem pa harmonično.

Toda to, kar si je želela pretežna večina faranov in kot bi bilo lepo in prav, se ni smelo zgoditi.

Preteklo nedeljo bi morala biti slovesna blagoslovitev obeh zvonov. Bilo je vse pripravljeno za ta lepi praznik mohliške fare.

Teden dni pred blagoslovitvijo pa je gospa Kaufmann naenkrat zahtevala: če ne bo ves obred blagoslovitve izključno v nemščini, ne bo darovala velikega zvona! Svojo zahtevo po izključno nemški blagoslovitvi je „utemeljila“ s tem, da je bil njen rajni mož Švicar. Toda Švica je vse drugo kot izključno nemška dežela!

Domači župnik Valentin Gotthardt in župnijski svet tej zahtevi seveda nista hotela ugoditi. Saj so Mohliče dvojezična fara, blagoslovitev zvonov pa praznik za vso faro in ne samo za njene nemško govoreče farane.

Medtem se je oglasila tudi socialistična KTZ. Socialistična

KTZ, ki očitno misli rešiti svoje preživetje z nemškonacionalnimi napadi na slovenske duhovnike, je na široko razbobnala: mohliški župnik da sili svoje farane k dvojezičnosti in da uganja t.i. „Zwangsbe-glückung“ („nasilno osrečevanje ljudi“). Kaufmannova je vztrajala pri tem, da pod takimi pogoji zvona ne bo darovala — in ga tudi ni darovala.

Preteklo nedeljo je bila kljub temu blagoslovitev zvona, pač samo majhnega, ki so ga darovali farani. Toda poročanje socialistične KTZ ni ostalo brez žalostnih posledic.

Približno deset Mohličanov je šlo v cerkev; postavili so se pred zvon v dveh vrstah. Ko je bila med sv. mašo spregovorjena prva slovenska beseda, so ti demonstrativno zapustili cerkev. Še pred blagoslovitvijo so sprožili tudi podpisno akcijo, ki pa je ni podprla niti petina faranov.

Ko je bilo konec cerkvenega obreda, so „demonstranti“ čakali pred cerkvijo na župnika. Sprejeli so ga z žvižganjem in s psovko: „Do kummt da Varäta“ („Tu prihaja izdajalec“). Nato se je med farani razvila živahna diskusija, glavna zahteva nestrpnežev pa je bila: Hočemo samo nemško mašo!

Omenimo naj še, da se je ordinariat krške škofije docela postavil na stran župnika in župnijskega sveta. Škofijski kancler Mihael Krištof Našemu tedniku: „Blagoslovitev zvona je popolnoma odgovarjala dejstvu, da so Mohliče dvojezična fara. Župnik Valentin Gotthardt in mohliški župnijski svet sta ravnala tako, kot določajo smernice škofijske sinode.“

Ob robu povedano

Na občnem zboru ZSO januarja t. l. je šmihelski podžupan Jože Partl v razpravi o multikulturalnosti dejal:

„Multikulturalnost oz. večjezičnost je nekaj lepega. Kakšne pa so za koroške Slovence njene praktične posledice, se najbolj vidi v Cerkvi. Nekoč so bile na severni strani Drave maše samo slovenske. Dolo-

Odkriti nestrpneži iz Mohlič

čeni krogi so jih zato hudo napadali in zahtevali dvojezične. Sedaj pa so večinoma samo še nemške.“

Tudi danes pogostokrat slišimo od „domovini zvestih“ politikov očitek, da slovenski duhovniki „zapostavljajo“ nemške vernike. In to, čeprav je vsem znano, kako dosledno zagovarja koroška Cerkev sinodalne sklepe.

Ti očitki seveda niso kaj novega. Še manj njihov dejanski pomen. Nasprotnikom slovenskih duhovnikov pač ne gre za „enakopravnost Nemcev“, še manj za dobrobit Cerkve. Njihov edini interes je: na južnem Koroškem naj bi bile maše samo še nemške. Zadnji dokaz za to so nam dali nestrpneži iz Mohlič. V določenem smislu smo jim celó hvaležni.

Povedali so namreč glasno samo to, kar si njihovi politiki na tihem mislijo.

—Kuj—

Kot je znano, je ljudski oder na Koroškem zelo priljubljen — je ena od oblik dokazovanja narodne zavesti. S teatrom se ukvarjajo ljudje vseh starostnih kategorij in vseh družbenih plasti. Priznati pa moram, da skupine v povprečju ne segajo ravno po zahtevnih delih, kar je po eni strani izraz samokritičnosti, po drugi strani pa bi jim lahko očitali, da so premalo drzni.

Slovenska amaterska gledališka skupina iz Globasnice se je letos odločila drugače: četudi to ni skupina, ki bi delovala kontinuirano, so poizkušali naštudirati zahtevno igro španskega lirika in dramatika **F. G. Lorca**, ki pa ji, kot tudi sam režiser **Peter Sticker** samokritično priznava, niso bili popolnoma kos.

V Globasnici smo se srečali z dramo, naslovljeno *Krvava svatba*, ki jo je napisal najbolj znani španski pesnik in dramatik 20. stoletja. Doma je bil iz Andaluzije, pokrajine, kjer so se srečavala mnoga ljudstva in kjer se pre-

grede (Rimljani, Avari). Posledice mešanj ljudstev in kultur lahko zaznamo tudi v današnjem koroškem človeku: po eni strani sledimo nenehnemu iskanju korenin, po drugi pa spoznavanju drugačnosti od sosedu — vsa spoznanja pa zapuščajo v podzavesti tu živečih ljudi močne vtise. V nekem smislu bi mogli na Koroškem najti mnogo malih Lorc — torej idealistov, skoraj zanesenjakov, ki se vse življenje na različne načine trudijo za svoj narod, da bi ostal zvest samemu sebi.

F. G. Lorca in Globašani

Globaška amaterska gledališka skupina se je v letošnji sezoni odločila, da ne bo stopala po že ustaljeni poti koroškega ljudskega teatra, ampak da želi nekaj drugačnega, nekaj več. Odločili so se za Lorcinu *Krvavo svatbo*, ki govori o nedovoljeni ljubezni. Delo nosi tipične španske prvine, zakoreninjene v andaluzijski folklori, in sicer vzneseno čustvovanje, konje, pusti-

vesel še tako zahteven režiser. Precej španskega temperamenta je uspelo vdahniti v vlogo neveste tudi **Angeliki Smrečnik**; pohvale vredna pa je tudi **Evelyn Vilanek**, ki se je četudi neslovenka dobro vklopila v skupino in s srcem odigrala tragično vlogo mlade Leonardove žene. Svojevrsten pristop igri pa sta dokazali **Hema Hudl** in **Štefka Kordesch**, ki sta prepričljivo podali personifikaciji Lune in Smrti.

To je bilo moč zaslediti tudi v *Krvavi svatbi*. **Janez Gregorič** je bil zadolžen za izbor glasbe, ki jo je potem tudi precej uspešno izvajal na kitari ob samem dogajanju na odru. Med igro smo bili tudi priče glasbenim vložkom s petjem, od katerih so bili nekateri bolj, drugi, predvsem oni s prvinami, nekoliko manj posrečeni. Vsekakor je bil izvrsten duet Leonardove žene in tašče, ki sta zapeli pesem o velikem konju. Lorca je imel posluh in smisel za andaluzijsko ljudsko pesem. Prepotoval je velik del svoje rodne dežele, iskal melodi-

je, besedila in izvajalce tako imenovanega *Canta jonda* (=skupno ime za vrsto starih andaluzijskih pesmi, ki so židovskega in arabskega porekla). Pri tem delu je pomagal prijatelj, znani španski glasbenik Manuel de Falla. Z njegovo pomočjo je prodrl v njihovo bit kot glasbenik, pesnik in Andaluzijec. Lorca je nato na osnovi narodnega blaga pesnik svojo poezijo, ki je pozneje zopet našla svoje mesto med ljudmi. Današnji andaluzijski ljudski pevci pojejo mnoge njegove verze, ne da bi poznali avtorja.

Pred nekaj meseci smo bili v Celovcu priče izvrstni izvedbi Lorcinih pesmi. Kulturno društvo Pri Joklnu je pozimi gostilo mednarodno skupino profesionalnih glasbenikov z Dunaja, ki jim je pri srcu ta zvrst glasbe. Kljub temu, da noben član skupine „Cafe de Chinitas“ ni španskega rodu, so izvedli program izredno doživeto in pričarali poslušalcem sredi Koroške pravo špansko vzdušje.

Federico Garcia Lorca: Krvava svatba Globašani tokrat nekoliko drugače

Piše mag. Mojca Uršič

pletajo mnoge kulture (keltoiberska, arabska, židovska, ciganska). Znano je, da se povsod, kjer prihaja do takšnega mešanja, porajajo stiske, ki se izražajo v obnašanju, hotenjih in stremljenjih ljudi, ki tam žive. Tako tudi v Lorcinih delih sledimo ne le najbolj liričnim prvinam, ampak tudi izrazito patetičnih momentom; skoraj praviloma pa je prisotna simbolika ali tedaj modni nadrealistični elementi.

F. G. Lorca ni bil le pesnik in dramatik, temveč se je v teku svojega kratkega življenja (komaj 38-letnega so umorili frankisti l. 1936 ob začetku državljanske vojne) predstavil tudi kot glasbenik, slikar, igravec in filmski scenarist. Vse svoje življenje je spremenil v stalno hotenje po estetski komunikaciji. Lorcov življenjepis je v bistvu življenjepis njegovega dela.

Tudi Koroška je dežela prepaha

Značilnosti Andaluzije bi mogle v marsikaterem pogledu veljati tudi za Koroško. Prek naše dežele so v teku zgodovine hodila mnoga ljudstva; nekatera so se tu zadrževala dlje (Kelti, Slovani, Germani), druga le mimo-

njo, luno, smrt. Za Globašane je bil to velik zalogaj. Vživeti so se morali v popolnoma drugačno kulturno atmosfero, kar jim je sicer uspelo le na momente; nalogi niso bili kos, saj sta si koroški in andaluzijski temperament tako različna.

Pomanjkanje prepričljivosti

Andaluzijec je odprt, glasen, vročekrven, kar Korošču ni tako blizu. Zato kljub vloženemu trudu (30 vaj v dobrih treh mesecih) igralci niso dosegli cilja, za katerim stremi vsaka gledališka skupina: primanjkovalo je prepričljivosti! Pomanjkanja le-te pa ni bilo čutiti le v igri, temveč tudi v sceni, katero je zasnovala **Breda Varl**. Andaluzija je sicer dežela preprostih ljudi, ki pa ima svojevrstni karakter, ki se jasno izraža tudi v barvah. Kulise so bile z eno samo izjemo monotone; dajale so popolnoma nešpanski vtis. Delno ta očitek velja tudi kostumom, med katerimi pa močno izstopajo oni, ki jih nosi večina glavnih igralcev.

Vsekakor velja tako po prepričljivosti igre kot po opravi pohvaliti Leonardovo taščo — **Leni Gregorič**. Ustvarila je tipičen lik španske ženske, katerega bi bil

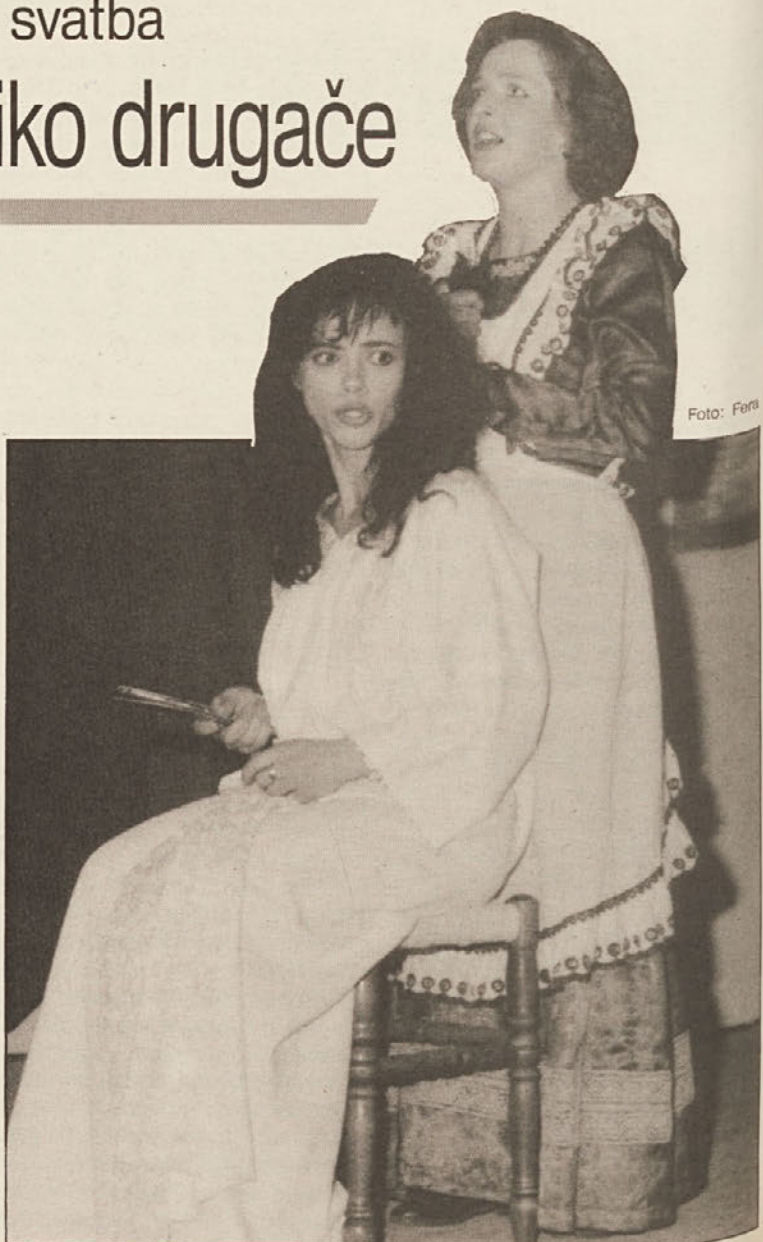

Foto: Feri

PESEM UPANJA

MePZ „Rož“ se je predstavil
z novim koncertom

Piše mag. Stanko Polzer

Z velikim zanimanjem smo že nekaj časa pričakovali predstavitve novega projekta Mešanega pevskega zbora „Rož“. Da, potrebno je govoriti o projektu in ne samo o koncertu, kajti njihov pristop do zborovskega petja se osvežujoče razlikuje od dela drugih zborov.

Od začetka delovanja, od leta 1974 naprej, se zbor odloča za stilne koncerte, kar pomeni, da se najprej zmenijo za temo, katero skušajo obdelati tako glasbeno, scensko („Ponižani in razžaljeni“) ter z obširno informacijo v zanimivih brošurah.

Tokrat so se odločili za bogoslužne pesmi monoteističnih verstev — judovstva, islama ter krščanstva. V parabolah o prstanu, ki naj poslušalca pripravi na poslušanje, pravi sodnik: „Gотовo vas ljubil je vse tri in vas enako ljubi.“

ALLAHU EKBER — Allah je velik — nam zatrjuje mucin Francej Spitzer, ki s prepričljivim glasom vabi k molitvi. Sledijo razne obredne pesmi, za katere je značilno, da so enoglasne in nekako spominjajo poslušalca na petje gregorijanskega koral. Kot solist se predstavi tudi tenorist Štefan Ressimann.

JOM KIPPUR (Dan sprave) je skladba Sholoma Sekunda, ki je gotovo eden najpomembnejših židovskih skladateljev tega stoletja. Izredno zahtevni solistični del bi presegel zmoglosti še tako zagnanega amaterja, zato je bila edina prava rešitev, da so povabili k sodelovanju ljubljanskega tenorista, novega pevca pri Slovenskem oktetu, Marjana Terčka. Njegov sonorni glas, ki je zlahka napolnil šentjakobsko cerkev, predvsem pa njegova intonacijska in tehnična zanesljivost, sta pomagala zboru, ki v tej skladbi predvsem spremlja in odgovarja solistu, k doživetemu podajanju.

BOŽENSTVENNAJA LITURGIJA je delo srbskega skladatelja Steva Mokranjca. Skladba izžareva neko arhaičnost in doseže atmosfero staroslovanskega cerkvenega petja. Številčno okrepljen zbor (približno petdeset pevcev sodeluje pri tem koncertu) dokaže v tej skladbi, da obvlada celotni dinamični razpon, ki ga skladba zahteva. Posamezni vstopi glasov proti kon-

cu Liturgije so sicer pokazali, da obstaja nevarnost, da se ob njej zbor glasovno utruji (izčrpa), v celoti pa so zbor in solista Karli Krautzer ter Hanzi Wuzella podali zelo homogeno sliko.

MISA CRIOLA je bila prvič izvedena leta 1964, in pomeni pomemben mejnik v skladateljskem delu Ariela Ramirezja, saj je z njo zaslovel po vsem glasbenem svetu. Izredno zahtevna za „evropsko“ šolanega pevca je ritmična plat te skladbe. Zato velja še posebna pohvala instrumentalni skupini, ki jo sestavljajo izključno pevci sami. Dobro so se vživeli v skladbo in so, razen malenkostnih koncentracijskih problemov pri bobnu, bili velika opora zboru. Kot solista sta pokazala svoje znanje Stanko Pörsch in Karli Krautzer.

Lajko Milisavljevič, ki je z velikim občutkom vodil zbor skozi posamezne dele koncerta, je ponovno dokazal visoko raven svojega dela.

Neprecenljiv pa je tudi delež, ki ga je prispeval Hugo Wolz. Njegova likovna oprema bistveno prispeva k meditativnemu vzdušju, ki nastane ob poslušanju koncerta.

V času, ko nas osrečujejo Krenn, Eder in vse več podobnih verskih in političnih voditeljev, v času, ko nestrpnost nasproti tujcem postaja vse večja, je „PESEM UPANJA“ vzpodbuden kontrast, ki v poslušalca povzroča najbrž več, kot marsikateri „nedeljski nagovor“ politika ali „fajmoštra“.

MePZ „Podjuna-Pliberk“ spet na koncertnem potovanju

Zbor „Podjuna“ v 18. letu svojega obstoja še nikakor ni obrabljeno zvočno telo.

Pod odličnim strokovnim vodstvom dirigenta Toneta Ivartnika z veliko vnemo in marljivostjo vadi in se uči ubranega in skladbam primerne petja, da bi z njim zadovoljil pričakovanja poslušalcev in jih ob poslušanju notranje obogatil.

Piše Nežika Kert

V letu 1992 je zbor „Podjuna“ nastopil že 6-krat. Meseca marca v okviru pevske revije „Koroška poje“ in „Od Pliberka do Traberka“, aprila na svojem tradicionalnem Vigrednem koncertu z „Mlado Podjuno“ in fantovskim kvartetom, od 1. do 3. maja pa kar 3-krat na Češkem, in sicer v Nehaniceh pri Hradcu Kralovem in v Zlati Pragi, prav v središču starega mesta v baročni cerkvi svetega Nikolaja. Z vzvišenim občutkom smo prepevali v tem evropskem mestu lepih umetnosti, občudovali krasno arhitekturo praških dvorcev in cerkva, romali na Hradčin, pobožno strmeli ob mogočnih gotških stebrih cerkve sv. Vida, se zvečer pomešali med množico na Karlovem mostu, se zazrli v osvetljeni Višegrad, uživali atmosfero praških kavarn in gostiln in kajpada pokusili pristno češko pivo. Ni čuda, da se je marsikomu od nas zdelo, da je videl „pridnega vojaka“ Švejka v Fleku ali na kakšnem vogalu loviti psa.

Zadnji dan naše tridnevne turneje po Češki pa smo smeli oblikovati nedeljsko mašo v cerkvi, ki je bila zgrajena 1932 po načrtih velikega slovenske-

ga arhitekta Plečnika v njegovem značilnem slogu.

Pred povratkom domov smo se nekateri še enkrat pomešali med turiste in Pražane na trgu starega mesta, potrošili še zadnje češke krone za nakit iz Jablonic ali za spominek iz češkega kristala in ob polni uri ponovno počakali na dvanajst apostolov in petelinovo petje nad zlato uro iz 15. stoletja.

Sredi popoldneva smo bili končno pripravljeni za odhod, če se ne bi bil zgubil naš — predsednik. Če ga ne bi bil pametni taksi v zadnji minuti pripeljal, bi . . . morali še dalje čakati nanj.

Na tem mestu se še enkrat zahvaljujemo kulturnemu svetniku pri avstrijskem poslanstvu v Pragi, dr. Zdravku Inzku, da nam je organiziral pevske nastope in bivanje na Češkem.

Posebna hvaležnost in zahvala pa velja tudi članom Contact-Company, gospe Cislerovi in gospodu predsedniku Mühlfeitu ter gospodu Wohryzku od turističnega podjetja Ave, ki so nas spremljali in se z veliko požrtvovalnostjo brigali za naše dobro počutje.

MePZ „Podjuna-Pliberk“ je gostoval v Pragi.

Najprej se nam zdi potrebno, da se Vam zahvalimo za Vaše zaupanje v našo bančno ustanovo v zadnjih letih, ko ste nam ohranjali zvestobo kljub včasih že kar neprijetni tesnobi v naših bančnih prostorih. Slovenske zadružne banke na Koroškem so se v zadnjih letih razvile v sodobne bančne ustanove, ki skupno upravljajo nad šil. 4,0 mia.

Končno smo dobili dovoljenje za gradnjo novih prostorov. To je sedemdeset-milijonska investicija, ki jo bomo izvedli v naslednjem letu in pol. Porušile se

Spoštovane stranke, spoštovani člani ter prijatelji Zveze-Bank in Zveze slovenskih zadrug v Celovcu!

bodo hiše: „Bierjokl“, hiša v Ulici 10. oktobra 17 (Eisenberger) ter hiša v Pavličevi ulici 9, pregradilo in na novo oblikovalo pa se bo tudi poslopje v Pavličevi ulici 5—7, kjer je zdaj naša banka, tako da bo novo bančno poslopje obsegalo Ulico 10. oktobra ter Pavličevo ulico.

V času gradnje bo poslovanje potekalo nemočno in se bodo naši sodelavci trudili, da Vam bodo nudili servis kljub težavnim okoliščinam zaradi gradnje.

Spoštovane kliente in prijatelje naše hiše prosimo za razumevanje, če bo v času gradnje prišlo do kakih zakasnitev ali do morebitnega oviranja pri komunikacijskih zvezah. Nadvse se bomo potrudili, da do takih nevšečnosti ne bi prihajalo.

Predvideno je, da bomo novo bančno hišo odprli že konec naslednjega leta. Tega se že vsi veselimo, ker Vam bomo mogli v novih sodobnih prostorih z vsemi bančnimi uslugami ustreči še bolj kakor doslej.

Poslovodje
Upravni in nadzorni odbor
Sodelavci

Kam vodi dvojezičnost?

V pečniški fari smo v preteklem zimskem času poskusili z bibličnim krožkom v obeh deželni jeziki. Doslej smo imeli dva: nemškega in slovenskega. Ker pa je bil s tem voditelj dr. Peter Fantur preveč obremenjen, smo ju združili pod geslom: Jezus in različne manjšine.

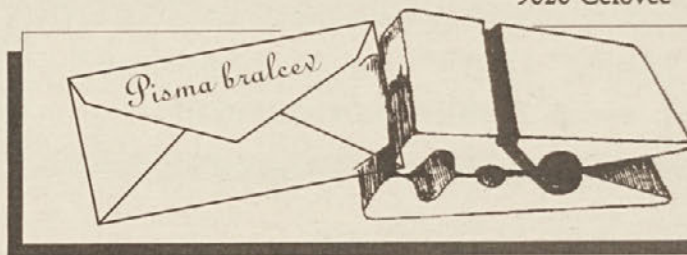
V začetku se nas je zbralo precejšnje število. Odlomek iz sv. pisma smo prebrali slovensko in nemško. Voditelj je nato dodal nekaj misli v obeh jezikih, nato pa je sledila razprava, pri kateri je vedno prevladovala nemščina. Pri diskusijskih prispevkih v slovensčini pa je voditelj misli na kratko povzel tudi v nemščini.

Pa glej čudo, tistih, ki so prej obiskovali nemški krožek, je bilo vedno manj. Najbrž jih starši ali partnerji niso naučili tolerance in spoštovanja drugega. Saj pravi že pregovor: Svoje ljubi, a druge spoštuj!

Ob sklepnem pogovoru pa smo morali slišati kritiko, da nekateri menda niso vsega razumeli. Dvojezičnost se pač pojmuje tako, da morajo biti tolerantni samo Slovenci - saj vendar razumejo nemško. Ob tem vidimo, da je dvojezičnost dvotirna pot, ki končno vodi v enosmernico. Toliko bolj je zato potrebno, da imajo Slovenci, ki sodelujejo v dvojezičnih skupinah, trden značaj in močno narodno zavest. Sicer pa dvojezičnosti tako dolgo ne bo, dokler večinski narod ni zrel za to.

... pisma bralcev ...

P.n.
Naš tednik
10. Oktoberstr. 25/III
9020 Celovec

Zakaj ljudje ne morejo razumeti, kaj je materinščina, saj to ni kaka stranka, v katero smo vstopili, tudi ni le stvar morale, temveč stvar vesti. Saj si materinščine nismo sami izbrali. Kakor smo dobili vero, tako smo podedovali tudi materinščino od svojih staršev. Zato moramo spoštovati in ljubiti oboje enako!

Žalostno je, da tega niti v Cerkvi nekateri ne razumejo. Zakaj bi morala pri nas utihniti tisočletna slovenska molitev in petje? Bi bila naša dežela s tem bogatejša? Saj je lepota v mnogovrstnosti, ne pa v enoličnosti.

Če bomo ob vsem tem molčali in se premalo zavedali svoje odgovornosti, bomo kmalu obmolknili za vedno.

Rezka Novak,
Malence pri Ledincih

Smisel DS „Slovenci v SPÖ“ vprašljiv

Če so ustanovili DS „Avstrijske narodnosti v SPÖ“ samo zato, da

bi stranki, ki je v zgodovini Koroške pretežno vodila vse kaj drugega kot manjšini naklonjeno politiko, še v naprej zagotavljala številne slovenske glasove ob najrazličnejših volitvah, potem je ta DS tako odveč kot sneg sredi poletja.

Nanti Olip je upravičeno opozoril javnost na enojezična (nemška) vabila socialistov v nekdanji slovenski Selah. Predsednik DS Tomaž Ogris ob tej priložnosti ni vedel temu dodati nič več, kot da se ne želi vmešavati in deliti cenjzure.

Po analizi Ogrisovih želja v zadnjem NT (št. 18) se povsem logično zastavlja vprašanje o smiselnosti takšne DS. Drži pa, da bodo Sele, takšne ali drugačne tudi naprej ostale pod Košuto!

Vladimir Smrtnik
Salzburg/Solnograd

Čudno, čudno

V „nt“ štev. 14 z dne 10.4.1992, str. 7 sem bral v komentarju Jožeta Wakouniga pod naslovom

Občni zbor Posojilnice-Bank Št. Jakob:

Dr. Amrusch nasledil inž. Schlapperja

Posojilnica-Bank Št. Jakob v Rožu ima novo vodstvo: novi predsednik upravnega odbora je dr. Jože Amrusch, novi podpredsednik pa je mag. Štefan Lesjak. Dr. Amrusch je nasledil dolgoletnega predsednika inž. Antona Schlapperja.

Občni zbor šentjakobske Posojilnice (članov ima 597 z 10.525 deleži) je bil pretekli petek. Računski zaključek za leto 1991 je obrazložil poslovodja Janko Ottowitz. Kot dokazuje naslednji podatki, je Posojilnica-Bank Št. Jakob v zadnjih letih kontinuirano napredovala:

Bilančna vsota

1987: 67 mio, 1990: 88 mio, 1991: 107.070 mio (1987—1991: + 59,34 %).

Hranilne vloge

1987: 59 mio, 1990: 76 mio, 1991: 87 mio (1987—1991: + 48,19 %).

Lastni kapital

1987: 1 mio, 1990: 5,2 mio, 1991: 5,7 mio (1987—1991: + 448,88 %)

Znano je tudi, da posluje Posojilnica od junija lanskega leta dalje v sodobno in lepo preurejenih prostorih. Vrhu tega ima zaradi obmejne lege zelo dobre pogoje za to, da razširi poslovanje s klienti iz gornje Gorenjske, podobno, kot nagovarja pliberška Posojilnica stranke iz slovenske Koroške in Štajerske.

Poleg dr. Amruscha in mag. Lesjaka so bili v upravni odbor izvolje-

ni še: inž. Anton Schlapper, Joško Lepuschitz, Franc Metschina, Martin Rössmann, Aleš Šimenc, mag. Ferdinand Krištof in Jožef Kunčič ml. Nadzorni odbor sestavljajo: Jakob Mikl (predsednik), dr. Reginald Vospornik (podpredsednik), Jože Sticker, Anton Isopp, mag. Jakob Sitter, Franc Rehs-mann in Franc Janežič (odborniki).

V imenu Zveze slovenskih zadrug je občni zbor pozdravil višji revizor Franc Krištof. Zahvalil se je bivšim odbornikom za dobro sodelovanje, novim odbornikom pa želel za bodočnost veliko uspeha.

—Kuj—

„Ob zlati obletnici izгона“ med drugim:

„... Jugoslavija je razpadla, Slovenijo so si razdelile ... Nacisti in fašisti so hoteli Slovence izbrisati iz zgodovine. Na smrt obsojeni so se uprli morilcem.“

Dragi Joža! Drži, da so se Slovenci uprli morilcem. A kdo se je uprl? Ali so bile to vaše straže, domobranci, bela garda (le spomnimo se maše škofa Rožmana in defileja ob zaprisegi domobran- cev v Ljubljani aprila leta 1944, pri katerem se je na tribuni postavil ob esesovca Rössnerja!), mogoče pa celo črna roka? Kakor izgleda pa so partizani „paklali“ z okupa- torjem.

Dalje: „... 29. aprila 1943 so na dunajskem deželnem sodišču ... kot Slovenci so hoteli živeti dostoj- no življenje.“

Naš tednik

Vaš prijatelj doma in po svetu

Na koroške Slovence, ki so kmalu po okupaciji Avstrije rekli: „Großdeutschland pfiat di Gott“ (dezerterje in begunce - glej knji- go Po sledovih ..., str. 203, Anton Jelen: Begunje - Celovec - Kam- men) pa, dragi Joža, čisto poza- biš. (Več o tem sem zvedel od dr. Felacherja). Del teh je šel že pole- ti 1941 v partizane in se vrnil sredi leta 1942 med domače. Gestapo je ob koncu leta 1942 to izvohal. Po nepotrebnem je izvedel za ne-

kaj imen in s tem se je začela „selska tragedija“.

Dragi Joža! Znano Ti je, pri ka- terem „Vereinu“ sem bil jaz, in upam, da boš na to moje pismo in tudi na ono, ki sem ga objavil že pred lanskoletnimi volitvami, od- govoril.

Prosim pa Te, naj bo odgovor stvaren in ne „hofratovski“!

Tovariško Te pozdravlja

Marinjakov Kristi
9071 Kotmara vas

Na kratko pa še k letu 1946. Spominska proslava obletnice iz- selitve je bil v Celovcu v Volkski- nu. Po proslavi smo se podali po Šentrupertski cesti proti stolnici. A čudno! Pri železnici so bile zapor- nice zaprte, potem pa policija in gasilci, ki so škropili z vodo. Ali smo to že vse pozabili!?

Sedaj pa klofuta, ki je ne morem in je ne bom pozabil... Ljudem, ki jim katolištvo ni bilo formalna za- deva, temveč drža ..., ni bilo do- voljeno bogoslužje v celovski stol- nici. (Nedelja, štev. 15 z dne 12.04.1992, str. 3 - komentar). Če bi imel Ordinariat krške škofije vsaj malo prefinjenega občutka (Fingerspitzengefühl), bi izseljen- ce ob 50. obletnici povabil v celov- ško stolnico in ne bi pa opravil maše v Podgorjah ter tam poprav- ljal krivico, ki so jo izseljenci, in tu- di jaz, doživeli leta 1946.

Kje pa je krščanska ljubezen?

Morda pa bo ob 60-letnici izse- ljeništa spominska maša v kaki kapeli v Haiderjevem Barentalu?

Kristi Lajčahar

NAPREDNO IN NAZADNJAŠKO

Pred več kot petnajstimi leti sem v Našem tedniku v okvi- ru gospodarskega članka omenil tudi zlorabo besede „na- preden“. V nekem članku Slovenskega Vestnika je tedaj pi- salo, da je umrl nek kmet, ki je bil vedno odprt za napredne ideje. Malo sem se tedaj pozanimal, kakšen je bil ta kmet in v kakšnem stanju se je nahajala njegova kmetija. Moral sem ugotoviti, da je sicer bil kmet, toda njegova domačija je bila bolj podrtija in res ne bi mogel reči, da je napredno gospodaril. Tedaj sem spoznal, da z besedo napreden avtor članka misli ne- kaj drugega.

Napreden ni pomenilo, da bi ta kmet dobro gospodaril, imel svoj hlev v naj- novejšem stanju, bil dobro opremljen s kmetijskimi stroji in si s tem zagotavljal dober standard sebi in svoji družini, ampak da je bil le pristaš neke „na- predne“ ideologije, ki jo je pač ta časo- pis označeval kot revolucionarno in na- predno. S to ideologijo pa je bila mišlje- na komunistična ali levo socialistična smer marksizma-leninizma. Ni bilo po- membno, kako gospodariš, ampak sa- mo to, da si pač pristaš te nadvse „na- predne“ ideologije.

V zadnjih letih sem še večkrat srečeval besedo napreden v naših časopisih in je tudi v tem oziru bolj pomenila ideologijo kot poročilo o uspešnih gospodarstvenikih, šolnikih ali kulturnikih. Beseda napreden je prihajala vedno iz določenega kroga in kota. S padcem komunizma v vzhodnih državah se je ta nekoč tako hvaljena naprednost sama izničila in izgubila svoj pomen. Mislim sem, da bo tudi pri nas s tem take „naprednosti“ konec.

V nasprotju z besedo napreden stoji beseda nazadnjaški ali pa vsaj nenapreden oz. povprečen. Tisti, ki se označuje za napre- dnega, meni, da drugi pač ni tako napreden. Seveda leži v tem tudi nekoliko hvale in bahavosti, toda kdo je sam od sebe bolj skromen in ponižen?

V letošnjem letu sem v naših medijih tudi že večkrat zasledil besedo napreden. Tako je gospod Andrej Mochar v slovenski od- daji rekel, da so se na dan žena zbrale v Bilčovsu in v Železni Kapli samo napredne žene, pa tudi povezovalka slovenske odda- je „Dober dan, Koroška“ gospa Danica Urschitz je povedala, da je bilo tam srečanje naprednih žen. Lepo! Srečale so se torej napre- dne žene, druge žene, kot npr. katoliško gibanje žena, je pač nenapredno in povprečno, če že ne nazadnjaško.

Po mojem mnenju Zveza slovenskih žena ni ustvarila kaj po- sebnega v zadnjih letih, tako da bi si lahko nadela pridevnik na- preden v smislu dela in ne v smislu kake ideologije. Če pa je s tem izrazom mišljena stara ideologija, potem jim pač Bog poma- gaj, ker se še vedno niso nič naučile iz preteklosti.

Kar me je pa še posebno zbudilo v oči, je bil govor predsednice SPD „Bilke“ ob praznovanju 80-letnice, v katerem je rekla, da je prosvetno društvo „Bilka“ tudi napredno. Najbrž s tem ni mislila ideologije. Bojim pa se, da je svoje društvo označila kot napre- dno, ker je odprlo svoje članstvo in odbor za nemško govoreče soobčane. Če je društvo samo zategadel napredno, potem je s tem dala ostalim slovenskim društvom na Koroškem krepko klo- futo, ker le-ta do danes tega še niso delala zavestno, torej niso napredna. Napreden pa naj bi pomenilo blizu najboljšega.

Naše Posojilnice in Zadruga se v zadnjih letih zelo trudijo, da bi dosegle srednjeevropske standarde. Dosegle so lepe uspehe, to- da napredne še vedno niso. Tedaj bi morale biti med najboljšimi denarnimi in blagovnimi ustanovami v Avstriji. Da bi to dosegle, pa je tudi z največjimi naporji neverjetno. Torej z naprednostjo ne bo nič.

Ali je nastopil nov čas z novim pomenom besede napreden ali pa se pod tem izrazom skriva stara ideologija, sicer malo bolj okusno pobarvana, v novi obleki? Upam, da temu ni tako!

dipl. trg. J. Habernik

Z MOJEGA VIDIKA

Valentin Oman razstavlja pri Južnih Tirolcih v Boznu

5. majnika so odprli v prostorih kulturnega doma Waltherhaus v Boznu veliko razstavo slik akademskega slikarja Valentina Omana, izbranih iz zbir- ke, ki jo je umetnik poklonil ob njeni 140-letnici Mohorjevi v Celovcu in jo upravlja društvo Omanova ustanova (predsednik msgr. Andrej Kajžnik). Na odprtju razstave ob navzočnosti brixenškega škofa, deželnega glavarja J. Tirolske Durwalderja, ministrskega predsednika Slovenije Lojzeta Peterleta, predsednika KKZ Janka Zerzerja, konzula Karla Smolleja in dež. poslancev vseh južnotirolskih strank je predstavil direktor dr. Anton Koren Mohorjevo družbo z njeno razvejeno dejavnostjo, škof dr. Egon Kapellari je orisal lik in umetnost slikarja Omana, kvartet „Kralj Matjaž“ iz Libuč je ponesel lepo slovensko pesem na Južno Tirolsko.

Več v prihodnjem NT. Razstava je dostopna še do 22. majnika.

Kvartet MoPZ „Kralj Matjaž“ iz Libuč

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 15. maja

Koroški liki (R. Vospernik).
Jezikovni pogovor (J. Messner). Raziskovalni projekti (F. Merkač).

SOBOTA, 16. maja

Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.

NEDELJA, 17. maja

6.30—7.00 Dobro jutro na Koroškem. — Duhovna misel (žpk. Jože Valeško). 18.10—18.30 Dogodki in odmevi.

PONED., 18. maja

Podjunski strojni krožek — samopomoč se med kmeti vse bolj uveljavlja.

TOREK, 19. maja

Partnerski magazin.

SREDA, 20. maja

Glasbena središča.
Večerna 21.05—22.00: G. Rossini — 200-letnica rojstva.

ČETRTEK, 21. maja

Rož — Podjuna — Zilja.

DOBER DAN,
KOROŠKANEDELJA, 17. maj,
ob 13.00 v TV 2

Werner Berg: Akvareli
1928 — 1938

Častna zahvalna listina
zunanjemu ministru
dr. Mocku

Predlog Narodnega
sveta za novo
zastopstvo koroških
Slovencev

MePZ „Rož“ navdušil z
novim stilnim koncer-
tom „Pesem upanja“

Nogometna tekma:
SV Bistrica — DSG Sele

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA V CELOVCU

KOMEDIJA „BIL JE ŠKRJANEC...“ (Ephraim Kishon)

Gostuje: Mestno gledališče ljubljansko

V petek, 15. 5., ob 14. uri, v Zavodu šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu
V petek, 15. 5., ob 20. uri, v Mladinskem domu SŠD, v Celovcu, Mikschallee 4
V soboto, 16. 5., ob 20. uri, v farnem domu v Selah.

Šmihel

C
JUBILEJNI
CONCERT
NEW TIMES BIG-BAND

v soboto, 16. maja 1992, ob 20.30,
v Schwarzlnovi dvorani v Pliberku
Vabi: DGNP Šmihel

Žvabek

KONCERT

Čas: v soboto, 16. maja, ob 20. uri
Kraj: v farni dvorani v Žvabeku
Nastopajo: družina Lipuš iz Strpne vasi, Mlada Podjuna — vodi: Vera Sadjak, Pevsko-instrumentalna skupina Žvabek — vodi: Rozina Katz-Logar, Oktet Suha — vodi: Matevž Fabijan, Ivanka Polanc, Hubert Krop
Prireditelj: KPD „Drava“ v Žvabeku

Borovlje

Mestna občina Borovlje sporoča, da je **PUŠKARSKI MUZEJ v Borovljah odprt do 26. oktobra 1992**, od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure, v sobotah, nedeljah in ob praznikih od 9. do 12. ure. Vsako soboto od 4. 7. do 5. 9. od 9. do 18.30. Po dogovoru možen tudi ogled s skupinami. Prijave sprejema: Verkehrsamt Ferlach/Borovlje, tel.: 04227/2600-31 ali 41

Škocijan

KONCERT — „S PESMIJO V VIGRED“
Čas: v soboto, 16. 5., ob 20. uri
Kraj: v dvorani KASSL v Škocijanu
Sodelujejo: SPD „Danica“, „Trio saksofonistov“, Mladinski zbor, Otroški zbor in MoPZ „Vinko Poljanec“
Prireditelj: Otroški zbor in MoPZ „Vinko Poljanec“ iz Škocijana

Šmihel

FOLKLORNI VEČER

„Babja hojset“
Čas: v soboto, 16. 5., ob 20. uri
Kraj: v farni dvorani v Šmihelu
Nastopa: Folklorna skupina Slovenskega prosvetnega društva „Trta“ iz Žitare vasi
Sodeluje: Moški zbor pevskega društva „Gorotan“ iz Šmihela
Prireditelj: Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu

Draga kmetica!

Skupnost južnokoroških kmetov in zastopnica kmetik, Kati Kert, Vas prav prisrčno vabita na izlet v

TRST

v četrtek, dne 28. 5.

Izlet bo vseboval naslednje točke:

- ogled parka gradu Miramare;
- obisk vrtnarske kmetije Alojza Debeliša — malica;
- ogled kmetijske zadruge;
- kosilo pri „Koroščih“
- ogled repentaborskega svetišča Marije Device;
- ogled cvetličarskega obrata Sergia Miliča;
- ogled svetišča na Vejni.

Odhod ob 5.30 izpred Sienčnika (črpalčka) v Dobrli vasi. Nadaljnje postaje za vstopanje v avtobus po domenu.

Vrnili se bomo okoli 22. ure. Veselilo bi nas, če bi se udeležila našega izleta!

Cena izleta znaša šil. 350.—. V ceno je vračunan prevoz, malica in kosilo. Prijave sprejema **do petka, 22. maja**, tajništvo SJK, tajnica **Justina Hribernik** (tel.: 0463/512528).

Slovensko prosvetno društvo
GORJANCI v Kotmari vasi

VABI NA KONCERT

v ansambla
Jožeta
Sumaha

ki bo v nedeljo, 17. 5., ob 14.30 v dvorani ljudske šole v Kotmari vasi

Radiše

KONCERT MARIJINIH PESMI

Čas: v soboto, 16. 5. 1992, ob 19. uri
Kraj: pri Culehnarjevi kapelici v Zg. Rutah
Prireditelj: SPD Radiše
Nastopajo: Radiški fantje

Železna Kapla

KONCERT

AKADEMSKEGA
PEVSKEGA ZBORA
„TONE TOMŠIČ“
iz Ljubljane

Čas: v petek, 29. 5. 1992,
ob 20. uri

Kraj: v farni cerkvi
v Železni Kapli

Prireditelja:

župnik Poldej Zunder in
župan dr. Dietfried Haller

PUAK

Politična upravna akademija
10.-Oktober-Str. 25/III, 9020 Celovec
Tel.: 0463/512528-28, faks: 0463/512528-22

Čistilne naprave
in kanalizacija

seminar o pravnih in
tehničnih vprašanjih

Voditeljja: dipl. inž. Konrad Stanja
(asistent na Institutu za vodno preskrbo na univerzi za kmetijstvo na Dunaju); dr. Karl Staudinger (samostojni pravnik in izobraževalec odraslih)

Čas: v sob., 16. maja, od 9. do 17. ure
Kraj: v Domu prosvete v Tinjah
Interesenti se naj prijavijo po telefonu:
0463/512528-23 (Milka Hudobnik)

Dobrla vas

MATERINSKA PROSLAVA

Čas: v nedeljo, 17. 5. 1992, ob 14.30
Kraj: v Kulturnem domu v Dobrli vasi
Nastopajo: Otroški in mladinski zbor SPD „Srce“, Mladinska skupina Z igro: „Oh ta Polona“
Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi

Slovensko prosvetno društvo
„Edinost“ v Pliberku

Soprireditelj:
Slovenska prosvetna zveza

KONCERT

„Pesem ne pozna meja“
v soboto, 30. 5. 1992 ob 20. uri
pri Florjanu v Vogrčah

Sodelujejo: Moški zbor in ženski pevski zbor „Jezero“ — Doberdob; Mešani pevski zbor „Svoboda II“ — Trbovlje; Mešani pevski zbor „Primorec tabor“ — Trebče-Opčine; Mešani pevski zbor „Vesna“ — Križ-Trst; Dekliški pevski zbor „Vesna“ — Križ-Trst; Ženski pevski zbor „Franc Zgonik“ — Branik; Moški pevski zbor „Foltej Hartman“, SPD Edinost-Pliberk

VABILO

Višja šola za gospodarske poklice zavoda šolskih sester
v Št. Petru vabi na

ZAKLJUČNO PRIREDITEV

v petek. 22. maja 1992. ob 20. uri
v soboto. 23. maja 1992. ob 10. uri

Spored: Nastop dekliškega zbora
Ritmična gimnastika
Modna revija
Recital ob 500-letnici odkritja Amerike:
„IŠTA AOGIN“ — indijanske modrosti

OTROŠKI DAN

„Odkrivati — videti svet z drugačnimi očmi“
(500-letnica „odkritja“ Amerike)

28. maj 1992, ob 10.30, župnišče GLOBASNICA

Prireditelj: Katoliška otroška mladina

Nastopajo: OTROŠKA FOLKLORNA SKUPINA iz Globasnice
LA TINA — glasbena skupina iz Latinske Amerike
SKUPINA INDIJANCEV iz Severne in Južne Amerike

VABILO

Odbor šolske skupnosti na Zvezni gimnaziji in
Zvezni realni gimnaziji za Slovence v Celovcu priredi

v nedeljo, 24. 5. 1992, ob 14.30 uri
v veliki dvorani doma sindikatov v Celovcu

ŠOLSKO AKADEMIJO

ob 35. obletnici ustanovitve ZG in ZRG za Slovence in ob 30. maturi
Poleg raznih skupin Zvezne gimnazije in zvezne realne gimnazije za Slo-
vence sodelujejo kot gostje kulturni ustvarjalci Slovenskega prosvetnega
društva Radiše. S tem društvom je Slovenska gimnazija letos pobratena.

ODBOR ŠOLSKE SKUPNOSTI NA ZVEZNI GIMNAZIJI IN ZVEZNI REALNI GIMNAZIJI ZA SLOVENCE

POSOJILNICA-BANK BOROVLJE

razpisuje delovno mesto

KNJIGOVODKINJE oz. KNJIGOVODJE

- zaključena trgovska akademija ali gimnazija oz. trgovska izobraz-
ba in ustrezna praksa je zaželena
- dobro obvladanje obeh deželnih jezikov ter znanje EDV je pogoj
za razpisano mesto

NASTOP SLUŽBE MOŽEN TAKOJ!

Pismene ali telefonične prošnje prosimo na:

POSOJILNICO-BANK BOROVLJE (poslovodstvo),
Postgasse 4, 9170 Ferlach/Borovlje, Telefon: 04227/3235-12

Žitara vas

POMLADANSKI KONCERT

20 LET MoPZ „Trta“

Predstavitev 1. lastne kasete

Čas: v četrtek (na vnebohod), 28. 5.

1992, ob 20. uri

Kraj: v ljudski šoli v Žitari vasi

Pliberk

SREČANJE KOROŠKE in
RAVENSKO GLASBENE ŠOLE

Čas: v sredo, 27. maja 1992,
ob 18. uri

Kraj: pri Brezniku v Pliberku

Radiše

OBČNI ZBOR

POSOJILNICE BANK CELOVEC

Kdaj: v četrtek, 21. maja 1992,
ob 18. uri

Kraj: Kulturni dom Radiše

Bekštanj

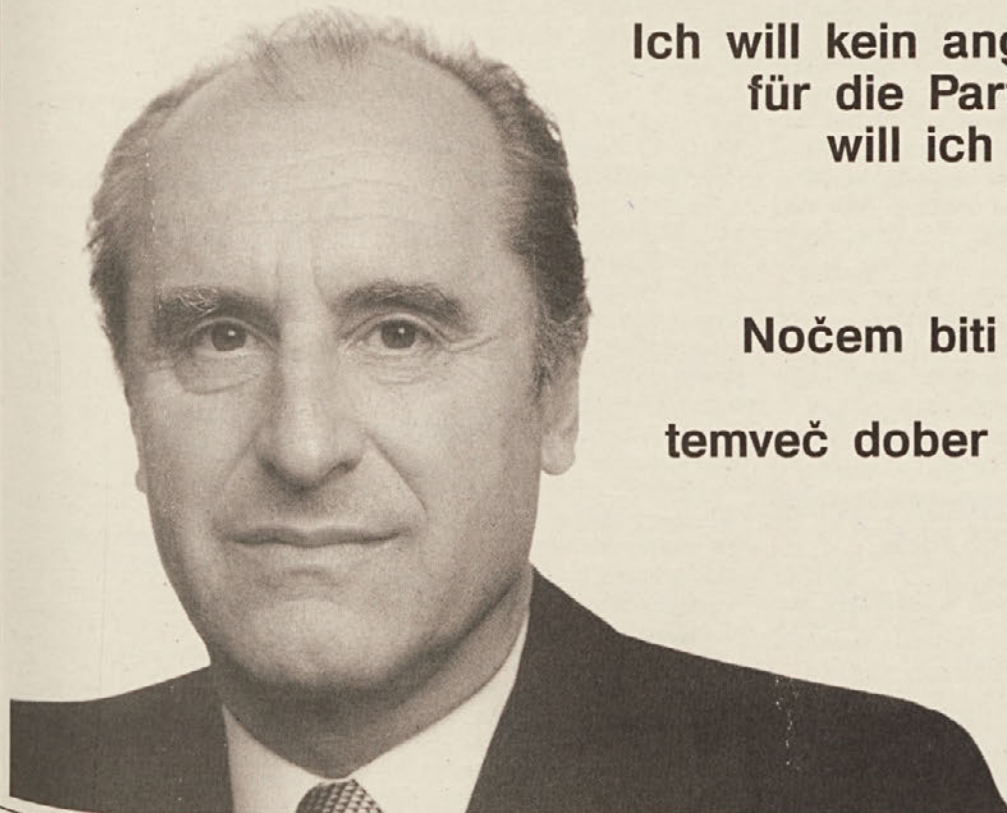
OTVORITEV RAZSTAVE

Franz Wiegele s pevskim okvirom

Čas: v občinski hiši v Bekštanju

Prireditelj: SPD „Jepa-Baško jezero“
v Ločah

Likovna dela so na ogled od 27. maja
do 5. junija 1992, od 7.30 do 17.00

**Ich will kein angenehmer Präsident
für die Parteien sein, vielmehr
will ich ein guter Präsident
für Österreich sein.**

**Nočem biti prijeten predsednik
za stranke,
temveč dober predsednik Avstrije.**

24. maja 1992, dr. Thomas Klestil

Košarka: V finalu pionirji Slovenske gimnazije

Foto: Fera

Pretekli teden je košarkaška šolarska ekipa Slovenske gimnazije v okviru koroškega prvenstva zanesljivo dobila tekmi proti ekipi iz Beljaka in Landskrona. Skoraj ista ekipa pa igra pri pionirjih za naslov koroškega prvaka. Ekipa ima še dve tekmi, v najslabšem primeru bo moštvo zasedlo tretje mesto.

Slika z leve: Krajnc Miha, Jagar Nejc, Jagar Tomaž

SŠK Obir - sankaci optimistični

Komaj se je končala sezona 1991/92, že so si sankaci skupno z odborom SŠK OBIRJA zastavili nadaljnje cilje. Od naslednje sezone naprej bodo pri sankaskih tekmah veljala nova pravila. Športne sanke bodo lahko vozili samo še šolarji in mladinci, starejši sankaci pa bodo morali tekrovati izključno s tekmovalnimi sankami. Tudi teža sank bo tako pri športnih kakovosti pri tekmovalnih sankah od naslednje sezone naprej spremenjena. Tako bo potrebno nabaviti nove sanke, ki bodo precej obremenile klubsko blagajno. Brez sponzorske pomoči gotovo ne bo šlo!

V naslednji sezoni se bo ekipa okrepila z naraščanjem, ki je pri tekmah za OBIR - pokal dokazal nadarjenost in zaupanje. V tej zvezi je potrebno omeniti, da so na pobudo SŠK OBIRJA po daljšem odmoru izvedli zopet tekme za OBIR - pokal (desetič). Prav te tekme in ostale sankaské tekme v Kapelških grapah so pomembne za odkrivanje mladih talentov.

Podliga vzhod:

Sijajno razpoloženi P. Reinwald odločil tekmo

Borovlje - Železna Kapla 0:1 (0:0)

Železna Kapla: Rus 5, Baloh 4, Kukovica 4, Kćek 4 (85. Lipusch 0), ošina 3, Grubelnik 4, Reinwald 5, Germađnik 4, Wicher 4, Kuchar 4, schorli 4

Borovlje: 200 gledalcev
Sodnik: Rupitsch (zelo dober)
Strelec: Reinwald (60.)

Odlično tekmo so videli gledalci preteklo nedeljo v Borovljah. Domačini so predvsem v prvi polovici imeli terensko premoč, vendar lepih priložnosti niso znali izkoristiti. Po odmoru pa se je igra Kapelčanov bistveno izboljšala. Zaigrali so zelo napadalno ter izigrali številne možnosti. Eno od teh možnosti je v 60. minuti izbral Peter Reinwald, ki je bil na tej tekmi najboljši igralec na igrišču. V zadnjih minutah so nato močno pritiskali domačini, vendar jim ni uspelo premagati odličnega vratarja Rusa.

1. razred D:

Prvi vigredni poraz Globasnice!

Šmihel/L. - Globasnica 2:0 (2:0)

Globasnica: Preitneger 3, Wautsche 2, Zankl 3, Fera 3, G. Sadjak 2, Hren 4, Grubelnik 3, Ch. Micheu 3, Pleschgatternig 2, Silan 2, Kordesch 2 (60. P. Sadjak 0)

Šmihel/L.: 150 gledalcev
Sodnik: Steinacher (slab; sodil domačinom v prid)
Rdeči karton: G. Sadjak (72. kritiziral)

Zelo nezbrano so začeli Globašani tekmo v gosteh proti prvemu na lestvici, proti Šmihelu v Labotški dolini. Domačini so od začetka tekme imeli terensko premoč ter tekmo odločili že v prvi polovici. Najprej jim je po seriji kotov uspel prvi gol, proti koncu prve polovice pa so domačini po napaki globaške obrambe rezultat zvišali na 2:0. Globaška ekipa se na globokem terenu (močno je deževalo) sploh ni znašla. Pod vsako kritiko pa je bil sodnik Steinacher, ki ni bil kos svoji nalogi.

Doma spet zmaga?

Konec tedna je v Globasnici v gosteh Frantschach. Trener Vugrinec na tej tekmi pričakuje vsaj točko, igralci pa bi z zmago radi popravili zadnji poraz. **Tip Nt: 2:1**

2. razred E:

V treh minutah 2 gola

Sele - Golovica 5:1 (2:0)

DSG Sele: E. Oraže 4, Radosavljevič 4, F. Oraže 4, Užnik 4, Z. Oraže 4, A. Mak 4, Pristovnik 4 (70. D. Oraže 0), A. Oraže 3 (65. Rozman 0), M. Oraže 5

Sele: 150 gledalcev
Sodnik: Vogt (dober)
Strelici: M. Oraže (1., 75. in 85.), Pristovnik (3.), Travnik (60.)

Tokrat so Selani nasprotnika iz Golovice hudo presenetili. Še preden so se gostje prav zavedali tekme, že se je dvakrat zatresla mreža. M. Oraže in Pristovnik sta namreč hladnokrvno izrabila lepi priložnosti. Nato so Selani precej zbrano vodili tekmo ter zadeli še

Jenschatz verjetno končal kariero

V soboto Kapelčani igrajo doma proti ASV. Trener Fera je napovedal „revanžo“ za lanskoletni poraz. Pri Železni Kapli bosta na tej tekmi manjkala Jenschatz, ki misli končati kariero in Praschnig, ki je bolan. **Tip Nt: 2:0**

Hud poraz Bilčovščanov

Velikovec - Bilčovs 6:0 (3:0)

Bilčovs: H. Schaunig 3, Weichboth 3, Partl 3, Krainer 2 (74. Ramusch 0), Schellander 2, Rauter 2 (46. Hobel 3), Schlemitz 2, W. Kuess 3, G. Schaunig 2, Quantschnig 3, J. Kuess 3

Velikovec: 250 gledalcev
Sodnik: Živkovič/Slov. (povprečen)
Strelici: Modre (15., 21.), Vasiljevič (17., 57.), Peščenig (73., 84.)

Bilčovščani sicer v Velikovcu niso pričakovali točke, vendar, da bodo tako visoko podlegli, tudi niso mislili. Domačini so pričeli te-

Šmihelčani brez motivacije

Šmihel - Metlova 1:3 (0:1)

Šmihel: Suschnik 3, Buchwald 2, Schein 3, Höller 4, Lutnik 4 (69. Rup 0), Klančnik 3, Figoutz 2 (75. E. Berchtold 0), Jurj 2, Gros 3, W. Berchtold 2, W. Motschilnik 3

Šmihel: 200 gledalcev
Sodnik: Hubel (dober)
Strelec: Klančnik (90. 11-m.)

Favorizirani igralci z Metlove na tej tekmi nikakor niso mogli pričrati gledalcev. Domače moštvo je bilo celo tekmo vsaj enakovredno, vendar ji je na tej tekmi manjkalo zrelosti in volje do uspeha. Gostje so dali gole po individualnih napakah šmihelske obrambe, častni gol za Šmihelčane pa je Klančnik dosegel šele v 90. minuti.

Galicija se bori za obstoj

Naslednji konec tedna Šmihelčani gostujejo v Galiciji. Moštvo iz Galicije se še bori proti izpadu in se bo gotovo borilo še naprej. Trener Gostenčnik bi bil s piko zelo zadovoljen. Zelo razočaran pa je nad svojim moštvom, ki ni enotno. **Tip Nt: 2:0**

dodatne zadetke. Igralec tekme je bil nedvomno desni napadalec Mario Oraže, ki je kar trikrat zadel v nasprotna vrata.

1. mesto se zopet bliža

Že v soboto, ob 17. uri, tekmujejo Selani v Bistrici/R., kjer je izgubito prepovedano. Teden navrh pa čaka Selane na domačem igrišču vrhunska in za izid prvenstva predodločilna tekma proti vodeči ekipi iz Žihpolj. Trener Travnik: „Če ti dve tekmi zmagamo, potem se bo glasil prvak DSG Sele!“ Optimizem Travnika podčrta dejstvo, da so Selani doma že več kot leto neporaženi. **Tip Nt: 1:4**

kmo dokaj napadalno ter tekmo šestih minut (15., 17. in 21.) povleli s 3:0. Tako je bila tekma pravzaprav predčasno odločena. Sploh se Bilčovščani tokrat niso znašli na velikem igrišču, vrhu tega je bila tudi „taktika“ nepremišljena. Bilčovščani so igrali namreč precej odprto, kar so domačini hladnokrvno izrabili v svojo prid.

Potrebni sta še dve točki

Bilčovščani potrebujejo za obstoj slej ko prej še dve točki. Le-ti pa želijo osvojiti ta konec tedna na domačem igrišču proti Borovljam. Trener Hobel upa, da mu bosta poškodovana Fischer in Ogris zopet na voljo, kajti proti Velikovcu sta ekipi manjkala na vseh koncih in krajih. Trener Hobel: „Proti Borovljam je izgubiti prepovedano; osvojiti moram najmanj točko, da se ne približamo za izpad nevarnim mestom na tabeli!“ **Tip Nt: 1:1**

PODLIGA VZHOD:

1. Velikovec	22	15	5	2	38:10	35
2. Žrelec	22	11	8	3	38:21	30
3. Vetrinj	22	10	6	6	28:22	26
4. Železna K.	22	10	4	8	31:21	24
5. Borovlje	22	8	7	7	32:28	23
6. Žitara vas	22	7	7	8	26:24	21
7. Bilčovs	22	8	5	9	19:30	20
8. Mostič	22	6	8	8	28:28	20
9. ASV	22	5	10	7	36:42	20
10. Št. Lenart	22	7	6	9	20:37	20
11. Št. Andraž	22	6	7	9	24:23	19
12. Kotmara v.	22	7	3	12	28:33	17
13. Oberplan	22	5	7	10	25:37	17
14. Liebenfels	22	5	5	12	18:35	15

Naslednje kolo: Bilčovs - Borovlje; Železna Kapla - ASV

1. RAZRED D:

1. Šmihel/L.	22	13	7	2	55:15	33
2. Metlova	21	12	7	2	53:18	31
3. Ruda	21	12	5	4	40:16	29
4. Šmarjeta	22	11	7	4	33:22	29
5. Dobriča vas	22	8	8	6	46:40	24
6. Globasnica	22	9	5	8	30:31	23
7. Šteben/L.	21	6	10	5	32:27	22
8. Šmihel/P.	22	8	6	8	36:35	22
9. Št. Pavel	22	7	8	7	30:32	22
10. Frantsch.	21	6	6	9	35:38	17
11. Grebinj	22	4	9	9	29:51	14
12. Galicija	21	3	8	10	16:30	12
13. Labot	21	3	6	12	26:65	6
14. Reichenf.	22	1	4	17	17:58	6

Naslednje kolo: Šteben/L. - Dobriča vas; Galicija - Šmihel; Globasnica - Frantschach;

2. RAZRED E:

1. Žihpolje	22	14	6	2	39:17	34
2. Pošta	22	15	3	4	55:20	33
3. Sele	22	14	5	2	49:23	30
4. Borovlje	22	11	8	3	38:20	24
5. Kriva vrba	22	9	6	7	42:30	22
6. Golovica	21	7	8	6	34:24	22
7. Donau	22	10	2	10	52:45	21
8. Poreče	21	8	5	8	38:36	19
9. Bistrica/R.	21	6	7	8	35:34	19
10. HSV	22	6	7	9	35:36	17
11. Techelsb.	22	6	5	11	24:42	16
12. Ulrichsb.	22	4	8	10	30:50	9
13. Grabstanz	22	2	5	15	24:59	5
14. Welzenegg	22	0	5	17	17:76	0

Naslednje kolo: Bistrica/R. - Sele;

SAK: Z bengalskim ognjem od zmage do zmage

Prvič so navijači SAK sprejeli svoje moštvo z bengalskim ognjem; moštvo se je zahvalilo na svoj način - z jasno zmago v Treibachu. Praktično je SAK že prvak, na papirju pa manjkajo še tri točke.

"Ko smo tekli na igrišče, smo imeli po celem telesu kurjo kožo," so po tekmi dejali igralci SAK, katere so navijači že pred tekmo sprejeli z bengalskim ognjem. Vseh 90 minut je Fan - klub glasno podpiral SAK, ki je igral v Treibachu kot na domačem igrišču. Fan - klub, ki šteje vsak teden več aktivnih članov, postaja vedno bolj pomembna opora moštva. To naj bi bilo v kvalifikacijskih tekmah še posebnega pomena.

Medtem ko se celovška Austria poslavja iz II. lige, je pri SAK vzdušje na višku. "Naš cilj je naslov prvaka, vse drugo je le še dodatek," pravijo odborniki in igralci. Čeprav se SAK vseh 21 let bori s težavami, ki jih verjetno noben klub v Avstriji (!) nima, (kot edini koroški klub nima lastnega igrišča), je kljub temu uspel. Nekatero celovške politike to zelo boli, medtem ko so ljudje in pristaši širom južne Koroške ponosni na svoj klub, ki so ga vedno obravnavali kot svoj "FC Koroška", katerega zdaj nekateri krčevito iščejo.

Desni vezni igralec SAK Marijan Sadjak se iz tekme v tekmo stopnjuje. Na tekmi proti Treibachu ni le solidno igral, temveč je zadel tudi tretji gol za svoje moštvo. Vzrok njegove dobre "forme" je nedvomno vzoren odnos do nogometa, kajti Marijan sodi med tiste igralce, ki so pri treningih vedno prisotni.

Slika: Vezni igralec Treibacha Morolz je bil Marijanu dobesedno tudi tokrat samo senca. Vedno ga je zasledoval, a žoge se nikoli ni dotaknil... Foto: Fera

ATSV Wolfsberg je v igri najboljša ekipa

V nedeljo čaka SAK vse drugo kot lahek nasprotnik. V Annabichl pride namreč najboljša ekipa v grednega dela prvenstva; v tem, 2. delu prvenstva, je oddala šele dve točki in je še neporažena.

Pri SAK je še naprej poškodovan Andi Cvetko.

Tudi Kreutz in Hober poškodovana

Kapetanu SAK Mihi Kreutzu se je na tekmi proti Treibachu zatrgala mišiča v stegnu, zaradi česar je njegov nastop na tekmi proti ATSV vprašljiv. Hujše poškodovan pa je Mexx Hober (ima pretegneje pa je Mexx Hober (ima pretegneje no trebušno mišico) in po mnenju dr. Zdovca teden dni ne bo smel igrati. Kreutza bo nadomestil Alex Certov, Hoberja pa Adi Blažej.

SAK - A. Wolfsberg

V nedeljo, 17. maja, ob 17. uri v Annabichlu

Tip Nt: 1:1

Kvalifikacijske tekme željnih prvakov za II. ligo:

Koroška - Štajerska (sreda, 10. junij), Štajerska - Zgornja Avstrija (sobota, 13. junij), Zgornja Avstrija - **Koroška** (sreda, 17. junij), Štajerska - **Koroška** (sobota, 20. junij), Zgornja Avstrija - Štajerska (sreda, 24. junij), **Koroška - Štajerska** (sobota, 27. junij)

(Na Štajerskem trenutno vodi FLAVIA SOLVA, v Zgornji Avstriji pa TABAK LINZ)

KOROŠKA LIGA

1. SAK	25	13	11	1	46:14	37
2. Wietersd.	25	12	6	7	38:27	30
3. WAC	25	11	7	7	37:21	29
4. Matrei	24	9	11	4	29:21	29
5. Lienz	25	11	7	7	30:27	29
6. Pliberk	25	10	8	7	37:28	28
7. Wolfsberg	24	10	8	6	35:30	28
8. Trg	25	11	6	8	29:24	28
9. Breže	25	9	6	10	39:38	24
10. St. Vid	25	10	4	11	31:33	24
11. Treibach	25	9	5	11	30:33	23
12. VSV	25	8	6	11	24:35	22
13. Mölital	25	7	6	12	21:34	20
14. Lendorf	25	7	4	14	25:43	18
15. ASK	25	2	12	11	17:37	16
16. Klopinj	25	1	11	13	18:41	13

Bum, bum Mexx spet zadel

SK Treibach - SAK 0:3 (0:1)

SAK: Preschern 5, Savič 5, F. Sadjak 5, Kreutz 5, Pappler 5, dr. Ramšak 5, Galo 5, M. Sadjak 5, Urschitz 5 (82. Blažej 0), Hober 6, Lippusch 5

Treibach: 700 gledalcev
Sodnik: Kandolf (lahko bi prisodil SAK 11-m. ter izključil branilca Treibacha; drugače objektivni)

Strelci: Lippusch (25.), Hober (62./prosti strel), Marjan Sadjak (84.)

SAK je od vsega začetka prevzel "komando" in s pomočjo navdušenih gledalcev zaslužno odnesel obe točki. Mexx Hober je dal v tej tekmi po vrsti že tretji gol iz prostega strela; gol pa so navijači proslavili z bengalskim ognjem v rokah. Nekdanji kapetan SAK Marjan Velik je že pred tekmo čestital SAK za naslov prvaka.

Poklič me

TVOJ VOZNIŠKI UČITELJ

JANEZ CVELF

Nonča vas
Podrobnejše informacije:
0663-844532
0463-45774 (stanovanje)

KOMENTAR TEDNA

Goran Stanisavljevič
(igralec SV Rieda, prej SAK)

Najprej bi rad vse prijatelje na Koroškem pozdravil, predvsem pa cel SAK, ki v moje veselje plava nekje v višjih sferah. Moram reči, da vse vem o SAK, kajti moja vez s klubom je še vedno neprekinjena. Rad se spominjam trenutkov pri SAK na Koroškem, kjer sem se zelo, zelo dobro počutil. Imel sem in še imam veliko dobrih prijateljev, kar je za tujca izredno pomembno.

SAK v drugi diviziji - to bi seveda tudi mene zelo veselilo. Mislim, da ima SAK na kvalifikacijskih tekmah dobre možnosti, kajti ekipa je postala bistveno zrelejša v primerjavi z lansko sezono. Vendar tudi najboljša ekipa na kvalifikaciji ne

Rad bi spet igral za SAK

uspe, če nima sreče. Prav zaradi tega upam, da bo vsaj tokrat sreča na starni SAK. V primerjavi z mojim klubom, Riedom, je SAK po mojem mnenju že sedaj boljši. Prepričan sem tudi, da bi SAK v tej sezni v 2. ligi nabral več točk kot Ried ali Austria iz Celovca...

Nasprotnika SAK v kvalifikaciji iz Štajerske ne poznam, vendar sem si enkrat ogledal (verjetnega) prvaka Zgornje Avstrije Tabak iz Linza. Ekipa me sicer ni bogve kako navdušila, zazdela se mi je nekje tako močna kot Pliberk v lanskem sezoni. Torej, podcenjevati ga SAK na noben način ne sme!

Moj klub SV Ried se trenutno bori proti izpadu, vendar vsi še vedno upamo na obstoj. Tudi tukaj imam nekaj dobrih prijateljev, tako da sem se kar precej dobro vživel v tem mestu. Kljub temu bi zopet rad nazaj na Koroško k SAK, kjer sem se, kot že rečeno, zelo toplo počutil. Prav zaradi tega bom za SAK na kvalifikacijskih tekmah še posebno močno stiskal palec, kajti rad bi zopet igral pri SAK, in to najbolje v 2. ligi.

Najnovjša poletna moda za moške, ki se tudi v letošnjem poletju zvečer kljub toplim temperaturam ne bodo odpovedali elegantnemu sakuju ter kravati, ki je vedno pogosteje iz čiste svile.

Moda 92

10 let Zadruga - market Pliberk

Elegantno se bo poleti oblekle tudi ženske. Obleke sicer niso razskošne oblikovane, zato pa so iz lahkega žlahtnega platna; pri barvah pa poletna moda 92' ne pozna meja.

Modo 92' so predstavili sodelavci Zadruga market iz Pliberka. Nad 800 vstopnic je bilo menda prodanih že v predprodaji - temu primerno nabito polna je bila dvorana pri Florjanu v Vogrčah preteklo soboto zvečer. Organizatorica revije in šefica modnega oddelka Zadruga Pliberka gospa Traudi Lipusch je bila po nastopu navdušena: "Modna revija je bila pripravljena profesionalno; vsi so bili odlični!"

Zelo navdušena je bila seveda publika, ki si je po drugi tovrstni modni reviji Zadruga Pliberk lahko ustvarila še širšo sliko o ponudbi modnega oddelka v 1. nadstropju.

S.K.

Foto: Fera - pres

Šteben niso vas Butale!

Gotovo poznate zgodbo o Butalcih (po nemško Schildbürger), ki so gradili občinsko hišo in so pozabili na okna. Nato pa so s košem nosili sončno svetlobo v hišo.

Ne čisto tako, ampak kar precej podobno se je zgodilo Gasilskemu društvu v Štebnu v Podjuni. Kot zelo agilna požarna bramba so člani že leta govorili o gradnji novega gasilskega doma. Končno je občina sklenila podporo, precej denarja pa so zbrali sami. Za ostrešje jim je celo bivši deželni glavar dr. Jörg Haider (ki je prišel na gasilsko veselico) obljubil les iz Rut (Bärental).

Preden pa bodo začeli graditi nov gasilski dom, je bilo potrebno razpisati še razna dela, pa tudi za gradbeni material. Ker celotni projekt podpira občina Globasnica, je ta razpis pripravil

arhitekt dipl.inž. Germ, ki je za občino izdelal tudi že nekaj drugih projektov.

Gasilci so seveda zaupali diplomiranemu inženirju. Toda, ko so iskali v razpisu okna, so zamaj listali po papirju. Inženir za gasilski dom ni predvidel oken? "Bo torej gasilski dom brez oken, so se spraševali prvi "kibici", katere je še na minuli občinski seji od smeha bolet trebuh.

Da Šteben ne bi postal Butale, je župan Albert Sadjak pustil popraviti razpis, s tem pa je celotna zgodba k sreči še predčasno našla svoj srečni "nebutalski" konec. Pa brez zamere!

Osebe...

Vodja ORF srečal Abrahama

Vodja slovenskih oddaj ORF **Mirko Bogataj** je te dni praznoval svoj 50. življenjski jubilej. Slavljeneec je bil deležen številnih čestitk sodelavcev, kolegov iz drugih oddelkov ORF ter tudi generalnega intendanta Heinza Felsbacha.

Mirko Bogataj vodi Slovenski oddelek pri ORF od leta 1984; od tedaj do danes je prišlo pri slovenskih oddajah do bistvenih napredkov, največji doslej pa je gotovo uvedba tv-oddaje "Dober dan, Koroška" leta 1989, za katero se je Bogataj osebno zelo zavzemal.

Mirko Bogataj je bil med prvimi maturanti Slovenske gimnazije, obiskoval je evropsko menedžment akademijo v Frankfurtu in zaključil izobrazbo ljudsko in glavnošolskega učitelja. Že v mladostnih letih se je zapisal novinarskemu delu kot prostopoklicni sodelavec ORF, kjer je tudi ostal.

Leta 1989 je izdal pri Mohorjevi založbi knjigo "Die Kärntner Slowenen", v kateri piše o življenju slovenske narodne skupnosti; knjiga je tudi neke vrste samokritični življenjepis.

Številnim čestitkam se seveda pridružuje tudi uredništvo Našega tednika, ki kliče Mirku še na mnoga uspešna novinarska leta!

Nova sejemska hala

80 mio. šilingov bo stala gradnja nove hale 7 na celovškem sejmišču. Do julija bo zgrajena le klet, po celovškem sejmu 92' pa bodo pričeli z gradnjo poslopja, ki bo ustrezalo najsodobnejši gradbeni tehniki.

Rafting za turiste na Krki

V soboto in v nedeljo, 6. in 7. junija, bo na reki Krka v Sloveniji mednarodna kajakanu-rafting regata.

Sodeluje lahko vsakdo, ki se ne boji divjih voda s skalnatimi bregovi. Prijave so možne tudi neposredno pred startom.